

MTIHANI

Kundi la kwanza la wakaguzi walioidhinishwa wa ulaghai wakamilisha kozi ya KASNEB

UK 3

MADINI

Kenya kuanzisha kiwanda kikubwa zaidi cha usindikaji wa granite katika Emuhaya, Vihiga

UK 8

KILIMO

Wataalam wapigia debe matumizi ya viua magugu kwa mavuno mengi na udhibiti rahisi wa magugu

MyGov.

www.mygov.go.ke

TOLEO No. 5/2024-2025

Julai 30, 2024

TATHMINI YAKO YA WIKI

UK 14

Akiba ya nafaka Kenya kuzidi mahitaji kufuatia mavuno bora

Paul Rono

Ziada hii inahusu hifadhi ya magunia milioni 36.6 na makadirio ya magunia milioni 1.08 ya kilo 50 yalivytabiriwa kuagizwa kutoka nje katika kipindi cha miezi mitatu ijayo, kulingana na ripoti ya Salio ya Hifadhi ya Chakula Kitaifa

NA WANGARI NDIRANGU(KNA)

Kutakuwa na ziada ya mahindini ya takriban magunia milioni 31.07 ya kilo 50 kufikia mwisho wa Agosti 2024, kulingana na Ripoti ya Idara ya Kilimo, Chakula na Lishe ya Serikali.

Ziada hii ni kutokana na hifadhi ya magunia milioni 36.6 na makadirio ya magunia milioni 1.08 ya kilo 50 yaliyokadiriwa kuagizwa kutoka nje katika kipindi cha miezi mitatu ijayo,

kulingana na ripoti ya ya Hali ya Salio ya Hifadhi ya Chakula Kitaifa.

Katibu wa Kilimo Paul Rono anasema kuwa hali ya hifadhi ya taifa na makadirio ya matumizi yanaonyesha kuwa takriban magunia milioni 24.5 ya mahindini yatavunwa kutoka kwa mazao ya mvua ndefu katika kaunti za nyanda za chini, zenyet joto zaidi, zikiwemo

ENDELEA UK 2

32 M

Takwimu za Wiki

Mahindini ya ziada yanayotarajiwa (mifuko ya kilogramu 50) ifikapo mwisho wa Agosti 2024

Sh2.5b

Gharama ya kiwanda cha kuchakata granite huko Emuhaya katika Kaunti ya Vihiga

25,000

Idadi ya miti wafanyakazi wa Wizara ya Afya wanalenga kupanda Pokot Magharibi

Sh66-milioni

Gharama ya kituo cha afya cha kisasa cha Hemingways kitajengwa Maasai Mara.

300

Walemvu Mandera waliopokea vifaa vya uhamaji kutoka kwa kaunti

1,500

Vijana walio katika mazingira magumu ambaeo wamefunzwa Kaunti ya Tharaka Nithi

Shirika la Reli la Kenya lazindua makochi 20 mapya za kisasa ya Madaraka Express

NA SADIK HASSAN (KNA)

Shirika la Reli la Kenya limeagiza makochi 20 mapya ya kisasa ya abiria ili kuimarishe Huduma za Abiria katika Madaraka Express kati ya jiji la pwani la Mombasa na Nairobi.

Takwimu za Shirika la Reli la Kenya zinaonyesha kuwa abiria milioni 12 wamesafirishwa tangu kuanzishwa kwa huduma ya treni ya abiria ya Madaraka Express mnamo 2017.

Makochi hayo mapya 20 ya kuhudumia abiria yaliyozinduliwa na Katibu wa Uchukuzi, Mohamed Dagar, yanajumuisha makochi kumi ya daraja la kwanza yaliyoboreshwu, makochi manne ya

daraja la juu, gari moja la kulia chakula na makochi manne ya daraja la kwanza yenye lengo la kuboresha huduma na kukidhi matarajio ya wateja..

Ili kuboresha zaidi uzoefu wa wateja, katibu Dagar alibainisha kuwa mipango inaendelea ya kuweka Wi-Fi kwenye treni na kuboresha mifumo ya ukatajiti.

Makochi manne ya daraja la

kwanza yameundwa ili kuhakikisha faraja na urahisi kwa abiria. Yana mpangilio bora wa kuketi, na kila kochi lina idadi ya abiria 28, inahakikisha nafasi ya kutosha ya miguu na nafasi ya kibinagsi.

Yameboresha ubebajji wa mizigo kwa abiria walio na mizigo ya ziada, viti vinavyoweza kubadilishwa ambavyo vinaweza kuegmea kikamilifu, kutoa utilivu na faragha, na vipengele vya ubunifu kama vile vibao vya dirisha za otomatiki na viti vinavyozunguka.

"Hii ni ya kwanza ya aina yake nchini Kenya na pengine katika ukanda huu. Haya ni makochi ya

Katibu wa Uchukuzi Mohamed Dagar (Aliyekaa) ali-popokea na kukagua makochi 20 mapya ya Huduma kwa Abiria ya Madaraka Express katika Bandari ya Mombasa.

12 milioni

Abiria waliosafirishwa tangu kuanzishwa kwa huduma ya treni ya abiria ya Madaraka Express mnamo 2017.

ENDELEA UK 2

Akiba ya nafaka Kenya kuzidi mahitaji kufuatia mavuno bora

ENDELEA KUTOKA UK 1

Bomet, sehemu za Narok, Nyamira na sehemu za Migori, ambapo upanzi wa mazao uliana mapema Januari.

"Hifadhi iliyopo inatosha kwa nchi hadi mavuno yajayo ya mvua ndefu kuanzia Agosti 2024 katika kaunti ny- ingi," alisema.

Katibu alibainisha kuwa ripoti ya hali ya ngano iliyotarajiwa kufikia mwisho wa Agosti 2024 inaonyesha ziada ya magunia milioni 10.2 ya kilo 50, ikichukuliwa kuwa sekta ya kibinasi iliagiza magunia milioni 8.7 ya kilo 50 katika miezi mitatu ijayo.

Ripoti ya Mchele inayotarajiwa kufikia mwisho wa Agosti 2024 inaonyesha ziada ya mifuko milioni 4.1 ya kilo 50 kulingana na akiba ya magunia milioni 3.3 ya kilo 50.

Ripoti ya hali ya maharagwe inayotarajiwa kufikia mwisho wa Julai 2024 inaonyesha ziada ya magunia milioni 10.3 ya kilo 50 kulingana na akiba ya magunia milioni 3.4, takriban magunia

270,000 ya makadirio ya uagizaji bidhaa kutoka kwa sekta binafsi katika kipindi cha miezi mitatu ijayo, na takriban magunia milioni tisa ya kuvunwa mapema Juni na Julai. Katibu alibainisha kuwa uagizaji wa mahindini mwezi Mei ulipungua kutoka 523,771 (magunia ya kilo 50) mwezi Aprili hadi 516,151 (magunia ya kilo 50) na ikilinganishwa na 633,555 (magunia ya kilo 50) yaliyoagizwa kutoka nje mwezi Machi.

"Mengi ya mahindini yaliyoagizwa kutoka nje ya nchi yalitoka Tanzania, na kiasi kikubwa kilitoka Uganda," Dkt Rono alisema.

Aliongeza kuwa kiasi cha maharagwe yaliyoingizwa nchini mwezi Mei kiliongezeka mara dufu kutoka magunia 5,153 (kilo 50) hadi magunia 11,931 (kilo 50) yaliyoagizwa kutoka nje ya nchi mwezi Aprili.

Lakini bado, jumla ya uagizaji wa bidhaa kutoka nje ni mdogo sana ikilinganishwa na miaka iliyopita, alisema.

Aidha, kiasi cha mchele ulioagizwa ku-

toka nje mwezi Mei kilipungua zaidi hadi 352,300 (magunia ya kilo 50) ikilinganishwa na 610,020 (magunia ya kilo 50) yaliyoagizwa mwezi Aprili ikilinganishwa na milioni 1,185 (magunia ya kilo 50) yaliyoagizwa mwezi Machi. Kulingana na katibu, Ripoti ya hivi karibuni Utoshelevu wa Chakula na Lishe umeimarika kuanzia Mei. Alisema vyakula vikuu vingi vinapatikana katika familia na sokoni.

"Bei za mazao ya msingi, hasa nafaka na kunde, ziliendelea kus-huka mwezi Mei kwani baadhi ya wakulima amba walikuwa waki-hifadhi zao waliamua kupeleka sokoni," Dkt Rono alisema.

"Kupungua taratibu kwa bei ya chakula muhimu kunaendelea kuboresha upatikanaji wa chakula kwa familia, huku uagizaji kutoka nje ya mipaka na matarajio ya mavuno kutoka msimu wa sasa zikiwa na uwezekano wa kudumisha kushuka kwa bei katika miezi ijayo," katibu Rono aliezea.

Shirika la Reli lazindua makochi 20 mpya ya Madaraka Express

ENDELEA KUTOKA UK 1

kustarehesha ambayo yana vipengele tofauti vya usaidizi ambavyo vinasaidia aina tofauti ya wateja wakisafiri," alisema katibu Dagar katika uwanja wa Port Reitz Freight Yard mjini Mombasa. "Viti vimeemea kikamilifu kwenye kitanda cha gorofa, na kuna sehemu za kuchaji vifaa vyako vya rununu," akaongeza.

Katika Daraja la Kawaida, abiria hawata- keti tena wakitazamana. Badala yake, mpan-gilio wa viti watatu kwa-wawili katika upana wa kochi utakuwa na abiria wanaotazama hima kituo cha kuondoka au wanakoelekeea.

"Kilichoongoza kutoka kwa maoni tuliyopokea ilikuwa kutoweza kuchaji simu. Sasa tuna furaha kutangaza kwamba tuna vituo vinne vya kuchajia katika kila mpangilio wa viti. Tunahakikisha sasa kwamba unaweza kuchaji simu zako," alifafanua katibu Dagar.

Makochi pia sasa yana eneo la kubadilisha wa-

Katibu wa Uchukuzi Mohamed Daghar alipozindua makochi 20 mpya ya Huduma ya Abiria wa Madaraka Express katika Bandari ya Mombasa.

toto kwa wakati wa safari na meza zinazokunjwa na mifuko vitini kuweka vitu vidogo.

"Pia tunapokea gari lenye nguvu zaidi. Tuli-kuwa tunabeba makochi 13 kwa gari moja, kwa gari jipya ambalo tume-pokea tunaweza kubeba makochi 20," alisema katibu. Katibu pia alisitisiza dhamira ya serikali ya kuimarisha reli ya zamani (MGR) ili kuinganisha na kuimarisha uchukuzi.

Mipango iko katika hatua ya juu ya kureke-bisha reli ya Ruiru mo-

jawapo ya njia za reli za abiria zenyet shughuli ny- ingi zaidi kupitia usaidizi wa Benki ya Dunia chini ya Mradi wa Uboreshaji wa Uhamaji Mijini wa Kenya.

KRC kufikia sasa im- jenga vituo 20 na vitano vya usafiri jijini Nairobi na Mombasa mtawalia ambavyo vinaungan- ishwa na vituo vya SGR katika miji hiyo miwili. "Tumedhamiria ku- hakikisha kuwa wa- teja wetu wanaendelea kuzunguka Kenya bila mshono.

Kenya National Highways Authority
Quality Highways, Better Connections

NOTISI YA TENDA

Kenya National High Authority (KeNHA) ni Shirika la Serikali lilioanzishwa chini ya Sheria ya Barabara za Kenya, 2007, likiwa na jukumu la Usimamizi, Ukarabati wa Uendelezaji na Utunzaji wa Barabara za Kitaifa.

KeNHA inakaribisha zabuni zilizofungwa kutoka kwa Watoa Huduma wanaostahiki kwa zabuni ifuatayo.

S/No.	Nambari ya Tenda	Maelezo ya Tenda	Kufunga/Kufungua/Saa/Eneo
1.	KeNHA/2787/2024	Utoaji wa Huduma za Kibinasi za Usalama kwa Ofisi Kumi za Kanda za KeNHA (Nambari 10) na Ofisi za Ukanda	Agosti 16, 2024 at 11.00am. Makao Makuu ya KeNHA, Barabara Plaza, Jomo Kenyatta International Airport (JKIA) Nairobi, Off Mazao Road, Block C - 2nd Floor Board Room.

Seti kamili ya hati ya zabuni inaweza kupatikana na Wazabuni wanaovutiwa bila malipo kwa kupakua kutoka tovuti ya KeNHA: www.kenha.co.ke au Tovuti ya Taarifa ya Ununzi wa Umma (PPIP): www.tenders.go.ke au kutoka Ofisi ya KeNHA JKIA BaraBara Plaza Block C, Ghorofa ya Pili ya Ofisi ya Usimamizi wa Ugavi wakati wa saa za kawaida za kazi baada ya malipo ya ada isiyoweza kurejeshwa ya Kshs, 1,000.00 (shillingi elfu moja pekee) kama hundi ya benki inayolipwa kwa Mamlaka ya Kitaifa ya Barabara Kuu ya Kenya.

Kutakuwa na ziara ya lazima ya tovuti kabla ya zabuni kama iliyobainishwa katika hati ya zabuni iliyopaki- wa kwenye tovuti ya KeNHA na PPIP.

Wazabuni wanahimizwa kupakua hati ya Zabuni kutoka kwa tovuti zilizo hapo juu ili kupunguza mson- gamano katika Ofisi za KeNHA.

Wazabuni wote wanaovutiwa wanatakiwa kuangalia mara kwa mara tovuti ya Mamlaka ya Kitaifa ya Barabara za Kenya: www.kenha.co.ke na Tovuti ya Taarifa ya Ununzi wa Umma (PPIP) kwa nyongeza yoyote ya zabuni au ufanuzi amba unaweza kutokea kabla ya tarehe ya kuwasilisha.

Naibu Mkurugenzi (Idara ya Ugavi)

Kwa Niaba ya: MKURUGENZI MKUU

For all your enquiries email us on: complaints@kenha.co.ke | Toll Free Line: 0800-211-244 | Customer Care: 0700 423 606 #Road Safety Starts With You

X @KeNHAKenya

Website: www.kenha.co.ke

Kenya National Highways Authority

ISO 9001:2015 Certified

FINANCIAL YEAR 2024-2025 APPLICATIONS FOR POSTGRADUATE SCHOLARSHIPS

The Higher Education Loans Board invites applications for the 2024-2025 Postgraduate partial scholarships from Kenyan students enrolled for Masters and PhD programs in local Public or Private Universities recognized by the Commission for University Education [CUE].

The value of the scholarship award is **Kshs.200,000** and **Kshs.450,000** for Masters and PhD programs respectively, tenable for 2 years in respect of the Masters Program and 3 years for the PhD.

ELIGIBILITY CRITERIA:

- Letter of Admission into a full or part time program in a local public or private university recognized by the Commission for University Education [CUE].
- Minimum of Second-Class Upper Division.
- Preference will be given to applicants undertaking Science, Technology, Engineering, Agriculture and Mathematics (STEAM) courses.
- If HELB loan beneficiary, the applicant **MUST** be repaying his/her loan or has cleared the same.

HOW TO APPLY:

- Applicants should register, access, and duly complete the 2024/2025 Postgraduate Scholarship Application. The form can be accessed via www.helb.co.ke.
- Submit online the duly completed form.

NOTE

- The applicant shall be Prompted to pay A non-refundable application fee of KShs.3,000 via E-CITIZEN once they click on the payment tab on the portal.
- Do not pay any individual to process your HELB Postgraduate Scholarship Application.
- Persons with Special needs and from Marginalized counties are encouraged to apply
- The Application Closes on **31st August 2024**

EMPOWERING DREAMS

www.helb.co.ke Anniversary Towers University Way USSD *642# +254711052000 contactcentre@helb.co.ke @HELBPAGE

Athletics Kenya yafungua afisi ya kwanza kabisa mjini Eldoret

NA EKUAM SILVESTER NA JUDY TOO(KNA)

Chama cha Riadha Kenya (AK) kimezindua afisi yake ya kwanza kabisa mjini Eldoret, Kaunti ya Uasin Gishu, ili kuhakikisha wanariadha wanawenza kupata huduma kwa urahisi na kwa gharama nafuu wanapokuwa wakifanya mazoezi kwenye kambi za.

Hapo awali, wanariadha walilazimika kuingia gharama za usafiri kwani walilazimika kusafiri hadi Nairobi kupata huduma, zikiwemo usajili, mionganoni mwa zingine.

Akizungumza wakati wa hafla ya uzinduzi wa afisi hiyo mpya mjini Eldoret, Rais wa AK Jackson Tuwei alidokeza kuwa afisi hiyo, iliyoanzishwa kuititia juhudzi za Kamati ya Kupambana na Matumizi ya Dawa za Kulevyia, ilikuwa na manufaa kwa wanariadha hao.

Alitangaza kuwa usajili utanza mara moja, kuanzia Julai 24, 2024, na kuwahimiza wanamichezo kutoka eneo zima kuteleka ofisi hiyo ili kupata

huduma zote.

"Kwa nini tuwe afisi hii ya Eldoret kwa Riadha Kenya? Kwanza, hiki ndicho kitovu cha riadha. Tunataka wanariadha wetu wapate uangalizi wa karibu katika masuala ya huduma zetu, kama vile stakabadhi, usajili na mapendekezo, huku wakizingatia mafunzo," A alieleza Rais huyo wa AK..

"Tuliona ni muhimu kwetu kufungua ofisi hii hapa ili kuwasaidia wanariadha, wafanyakazi wa usaidizi wa wanariadha na watu wengine ambao wanawenza kuhitaji habari kuhusu mahitaji ya huduma za AK.

Tunataka kuwarahishtia wanariadha kupata hati hizi kwa njia inayoweza kudhibitiwa zaidi," Tuwei alieleza.

Huku akibainisha kuwa Kenya ni mionganoni mwa nchi safi zaidi duniani katika masuala ya utumiaji dawa za kusimua misuli, Tuwei alizidi kuwataka wananchi wasisahau kuttambua juhudzi za magwiji waliochangia maendeleo ya riadha humu nchini.

Hemingways Collection na Maa Trust wazindua kituo cha afya cha kisasa

NA BERNADETTE KHADULI(KNA)

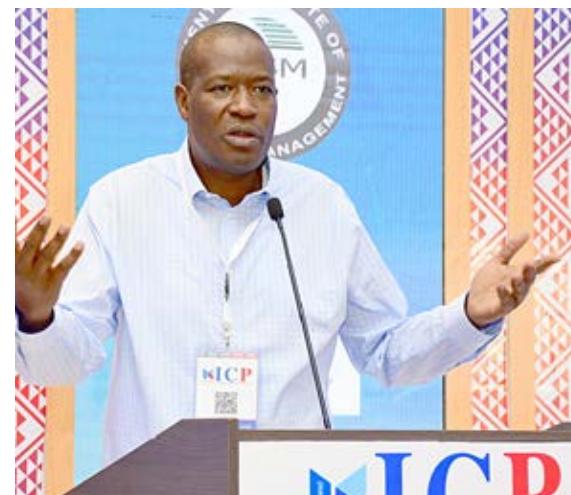
Kampuni ya Hoteli za Hemingways Collection imeshirkiana na Maa Trust kujenga kituo cha afya cha kisasa cha Sh66-milioni katika Maasai Mara Kaunti ya Narok.

Kituo hicho kitajumuisha chumba cha upasuaji, kitengo cha watoto wachanga wanaohitaji uangalizi maalum, uzazi ili kutoa mazingira salama kwa mama wajawazito na walio katika hatari kubwa baada ya kujifungua, akina mama wachanga na vijana.

Mnamo 2023, Maa Trust iliratibu uchangishaji wa fedha za ujenzi, vifaa, na uendeshaji wa

kituo cha Afya ya Mama na Watoto (MNCH) katika Kituo cha Afya cha CHP Talek.

Ujenzi wa kituo hicho ulikamilika, na kilianza kufanya kazi mwaka huu kuititia ushirikiano kati ya vikundi mbalimbali vya washirika, ikiwani pamoja na Hemingways Collection, M-Pesa Foundation, Gertrude's

Hospital Foundation, John na Jennifer Guistina Family Fund, na Serikali ya Kaunti ya Narok mionganoni mwa wengine.

Katika taarifa ili-yotumwa kwa vyombo vya habari, Afisa Mkuu Mtendaji wa Hemingways Collection Bw Ross Evans alitangaza kwamba Hemingways ilijitolea kutoa mchango wa Sh260 kwa kila kitanda kimoja usiku katika Hemingways Nairobi na Sh650 kwa Hemingways Ol Seki kwa kila kitanda usiku ili kufa-

na wauguzi ili kuhakikisha kuwa kina mama na watoto wachanga wanapatu huduma bora za matibabu.

Kituo hicho kimeundwa kuhudumia wajawazito walio katika hatari kubwa ikiwa ni pamoja na kina mama vijana. Maa Trust inatarajia kuwa itachukua miaka miwili ili kufikia uendelevu wa kifedha.

Katika hotuba yake, Afisa Mkuu Mtendaji wa Maa Trust Dkt Crystal Mogensen alisema kituo cha Afya ya Mama na watoto (MNCH) ni mradi wake binafsi unaotokana na matatizo aliyoayapata alipokuwa akijifungua Maasai Mara.

"Mnamo 2021, niliingia katika leba wiki 10 kabla ya wakati wake hapa Maasai Mara. Ilikuwa tu kwa sababu ya kuhamishwa kwa helikopta hadi Nairobi ambapo mwanangu al-inusurika. Pia nimepitia ujauzito mwingine ulio hatarini zaidi na binti yangu ambaye alizaliiwa salama, wiki nne tu kabla ya wakati," Dkt Mogensen alikumbuka.

THE KENYA NATIONAL EXAMINATIONS COUNCIL

KNEC is ISO 9001:2015 Certified

NOTISI YA TENDA

Baraza la Kitaifa la Mitihani la Kenya (KNEC) ni Shirika la Serikali lilioanzishwa chini ya Sheria ya Baraza la Kitaifa la Mitihani la Kenya Nambari 29 ya 2012. Baraza hilo lina mamlaka ya kufanya tathmini na mitihani ya kitaifa katika viwango vya msingi na vya elimu ya juu na kuwaishinsha wanafunzi.

1.0 KNEC inakaribisha zabuni zilizofungwa kutoka kwa Wazabuni wanaostahiki kwa Zabuni zilizo hapa chini:

S/ No.	NAMBAJI YA TENDA	MAELEZO YA TENDA	KUNDI
1.1	KNEC/RFP/2024-2025/01	Utoaji wa Ushauri wa Vyombo vya Habari na Huduma za Usaidizi	Wazi
1.2	KNEC/ONT/2024-2025/11	Utoaji wa Mafuta, Mafuta, Vilainishi na Bidhaa Zinazohusiana kwa Magari ya KNEC yanayotumia Kadi za Kielectroniki za Mafuta kwenye Mkataba wa Mfumo wa miaka miwili.	Wazi
1.3	KNEC/ONT/2024-2025/12	Utoaji wa Msada wa Mfumo wa SAGE AccPac na Huduma ya Matengenezo	Wazi
1.4	KNEC/ONT/2024-2025/13	Utoaji wa Huduma za Kinga ya Matengenezo na Urekebishi kwa Mfumo wa Kiyozyo wa 60,000 wa BTU.	Wazi
1.5	KNEC/ONT/2024-2025/14	Kuhudumia, Ukarabati na Utunzaji wa Vifaa vya Ugavi wa Umeme usioingiliwa (UPS) kwa mkataba wa miaka miwili.	Vijana
1.6	KNEC/ONT/2024-2025/15	Matengenezo na Urekebishi kwa Mifumo ya Mabomba kwa mkataba wa miaka miwili	Vijana
1.7	KNEC/ONT/2024-2025/16	Utoaji wa Huduma za Ukusanyaji takataka chini ya mkataba wa miaka miwili	Kina mama
1.8	KNEC/ONT/2024-2025/17	Utoaji wa Huduma za Ukusanyaji wa Mapipa ya Usafi mkataba wa miaka miwili	Kina mama

2.0 Wazabuni wanaostahiki wanawenza kupata hati za zabuni kutoka kwa tovuti zifutazo: www.knec.ac.ke au www.supplier.treasury.go.ke au www.tender.go.ke

3.0 Tarehe ya mwisho ya kuwasilisha itakuwa kulingana na tarehe zilizotolewa katika hati za zabuni husika.

AFISA MKUU MTENDAJI

WaterFund
Financing the Water Sector

MINISTRY OF WATER, SANITATION AND IRRIGATION

DANIDA

DRC DANISH REFUGEE COUNCIL

TANGAZO LA ZABUNI

Baraza la Wakimbizi la Denmark (DRC) linatekeleza mradi wa Mfuko wa Udhaminini wa Sekta ya Maji (WaterFund) katika Kaunti Ndogo za Fafi na Dadaab, Kaunti ya Garissa uliopewa jina la "Usimamizi Endelevu na Upatikanaji wa Maji na Usafi wa Mazingira katika Mpango wa ASALS (SWASAP)" unaoungwa mkono na Ubalozi wa Kifalme, ya Denmark kuititia DANIDA. Mpango huu unalenga Kuongeza ustahimilivu wa jamii na kukabiliana na mabadiliko ya hali ya hewa kuititia matumizi endelevu, ya amani ya malisili ikijumuisha uboreshaji wa upatikanaji wa huduma za maji na usafi wa mazingira katika Kaunti zinazolengwa za ASAL. DRC inawaalika wakandarasi wanaovutiwa, wenye uzoefu, wanaotambulika na wenye leseni kuwasilisha ofa (zabuni) zilizofungwa kwa zabuni ifuatayo na tarehe za mwisho za **tarehe 9 Agosti 2024 saa 11 asubuhi**. Mawasilisho ya kijumuisha hayatazingatiwa.

NAMBAJI YA TENDA	MAELEZO YA TENDA	WASTAHIKI
DRC/SWASAP/00300763 /23/24	Vifaa vya Kisima, Ufungaji wa Sola, utengenezaji na uwekaji wa Tangi ya Chuma ya Juu ya 100m3, Upanuzi wa Bomba na ua katika Kambi ya Wakimbizi ya Ifo, Kaunti Ndogo ya Dadaab, Kaunti ya Garissa.	Wazi kwa wazabuni wote waliohitimu na wanaovutiwa.

Nyaraka za Zabuni zinapatikana Bila Malipo kwa wazabuni wote waliohitimu na zinawenza kupakuliwa kutoka kwa tovuti ya Baraza la Wakimbizi la Denmark www.drc.ngo. Wazabuni wanaopenda kupata maelezo zaidi au kutafuta ufanuzi wanawenza kufanya hivyo kwa kutuma barua pepe kwa procurement.ken@drc.ngo

Nyaraka za Zabuni zilizokamilishwa katika bahasha zilizofungwa wazi ziwasilishwe katika nakala mbili- Halisi na nakala zikiwa na alama wazi "**USIFUNGE KABLA**" Tarehe 9 Agosti 2024 saa 11 asubuhi zikonyesha Nambari ya Zabuni na kuwasilisha kwenye Sanduku la Zabuni la DRC katika Ofisi Kuu ya DRC katika Lower Kabete Road (Makutano ya Barabara ya Ngecha) na kuelekezwa kwa;

Ofisi ya Ununuzi
DRC Afrika Mashariki na Ukanda wa Maziwa Makuu
Barabara ya Kabete ya Chini (Makutano ya barabara ya Ngecha)
S.L.P 14762-00800 Westlands
Nairobi, Kenya

Wazabuni pia watahitajika kusajili maelezo yao wanapoacha zabuni zao. Zabuni zitafunguliwa mbele ya wazabuni au wawakilishi wanaotaka kushuhudia mchakato wa ufunguzi.

Katibu ahimiza Wakenya wanaotafuta kazi ng'ambo kujifuza lugha za kigeni

NA CATHERINE KAMAU
(PCO)

Katibu wa Leba na Ukuzaji wa Ujuzi, Bw Shadrack Mwadime, amewataka Wakenya wanaotaka kupata nafasi za kazi nje ya nchi kujifunza lugha za kigeni ili kujiaanda kwa kazi ambazo serikali inawatafuta.

Akiwahakikisha Wakenya kwamba nafasi za kazi zinapatikana nje ya nchi kutokana na makubaliano ya kazi ya nchi mbili yaliyotiwa saini kati ya Kenya na mtaifa mengine.

Kwa hivyo, Mwadime alihimiza usimamizi wa KeMU kuanzia mafunzo ya lugha ya Kijerumani ili kuwawezesha wanafunzi wanaopenda kufanya kazi nchini Ujeruman, kwa kuwa ni sharti katika makubaliano ya kazi ya nchi mbili kati ya Kenya na Ujerumani.

Katibu alisitiza haja

Katibu Shadrack Mwadime, Naibu Chansela wa chuo kikuu cha KeMU Prof jJohn Kobia(kulia) akijibu maswali kutoka kwa wanafunzi

ya kozi ya miezi sita ya kufundisha lugha ya Kijerumani, hasa kwa wale walio katika sekta ya matibabu, kwani kuungiliana moja kwa moja na wateja na kujuu lugha yao ni muhimu.

Mwadime alikiri kuwa Wizara ya Kazi na Maeendeleo ya Ujuzi imetuwa ikitafuta fursa kwa vijana kwa dhati na kuomba radhi kwa mawasiliano duni kuhusu mipango ambayo imekuwa ikifanyika na inayoendelea kufanya wa kuhakikisha mnapanata ajira hapa Kenya

na nje ya nchi, lakini nakubaliana na Rais William Ruto kwamba taarifa hizo hazifiki

mashinani inavyotakiwa, na mimi binafsi naomba radhi kwa hilo," Mwadime alisema.

Alitoa mfano wa makubaliano ya kazi kati ya nchi mbili yaliyokamilika na Ujerumani kwa madaktari na wauguzi kufanya kazi nchini humo ambayo yatakamilishwa Septemba mwaka huu.

"Wakati wa mazungumzo, Serikali ya Ujerumani ilitaja upungufu wa wafanyakazi wasiopungua laki mbili na hamsini elfu katika sekta zote zinazohitaji ujuzi

wa matibabu ni kubwa zaidi," katibu alisema.

Akiwahakikisha Wakenya kujitolea kwake kushughulikia masuala muhimu yanayosababisha tishio la ajira kwa watoto katika kaunti hiyo kwa ushirikiano na washirika wa maendeleo na washikadu wengine.

Kwa kufanya hivyo, Idara ya Utawala wa Umma katika Kaunti itatekeleza

vipengele vyote katika

Wito wa Kuchukua Hatua

wa Mombasa dhidi ya Ajira ya Watoto.

Mombasa yashirikiana na ILO kupiga vita janga la ajira ya watoto

NA CHARI SUCHE(KNA)

Serikali ya Kaunti ya Mombasa imeeleza kujitolea kwake kushughulikia masuala muhimu yanayosababisha tishio la ajira kwa watoto katika kaunti hiyo kwa ushirikiano na washirika wa maendeleo na washikadu wengine.

Kwa kufanya hivyo, Idara ya Utawala wa Umma katika Kaunti itatekeleza vipengele vyote katika Wito wa Kuchukua Hatua wa Mombasa dhidi ya Ajira ya Watoto.

Hii ni pamoja na kuunda sheria na sera wezeshi na vile vile kusaidia mipango ya utekelezaji ili kujenga uwemo wa serikali ya kaunti na washikadu kushughulikia uajiri wa watoto, uajiri wa kuzamishwa na ulanguzi wa watu.

Naibu Mkurugenzi wa Shirika la Kazi Duniani (ILO) Coffi Agossou alisema Wito wa Mombasa wa Hatua 2024 ni dhamira kuu ya kushughulikia masuala muhimu zaidi katika ajira ya watoto katika kaunti.

Mpango huu unagusia mionganoni mwa mengine, maeneo yote ya kipaumbabe chini ya Wito wa Durban wa Kuchukua Hatua 2022, ambao ni mwongozo wa kimataifa wa kushughulikia ajira ya watoto.

Sera ya Mombasa ya kuangamiza Ajira ya Watoto, ambayo kwa sasa inaudwa, huenda ikawa chombo muhimu katika kusaidia uundaji wa mendo na mipango muhimu ya kushughulikia ipasavyo ajira ya watoto nchini.

Agossou alisema ILO, kuititia mradi wa CAPSA, itaendelea kutoa usaidizi wa kiufundi na kifedha kwa Serikali ya Kaunti ya Mombasa ili kuandaa Sera ya Kaunti ya Mombasa kuhusu kuangamizs ajira ya watoto.

Alisema mradi huo utakuwa ni sera ya kwanza nchini katika ngazi ya kaunti kuhusu ajira ya watoto, na kuongeza kuwa shirika hilo pia litatoa usaidizi kwa kaunti kuanzisha kamati ndogo ya uajiri wa watoto, ambayo itasimamiwa na Kamati ya Ushauri wa watoto ya Kaunti.

FINANCIAL YEAR 2024-2025 UNDERGRADUATE STUDENTS' FIRST TIME SCHOLARSHIP, LOANS & BURSARY APPLICATIONS UNDER THE OLD AND NEW FUNDING MODELS

Higher Education Loans Board in conjunction with Universities Fund invites applications for the First Time 2024-2025 Financial Year Undergraduate Student Scholarship and Loan from Kenyan students placed in public universities by the Kenya Universities and Colleges Central Placement Service [KUCCPS]. Kenyan Students placed or in self-sponsored programmes in Public and Private Universities in Kenya and the East African Community that are recognized by the Commission for University Education [CUE] also qualify to apply for HELB Loan only.

Eligible students for Old Funding Model:
Undergraduate Students applying for scholarship and loan for the First-Time and who sat for their KCSE before the year 2022.

Eligible students for The New Funding

Model: Newly placed Undergraduate Students applying for scholarship and loan for the First-Time and who sat for their KCSE in 2022 or 2023 only.

HOW TO APPLY:

- Visit www.helb.co.ke to access the application portal to register, **create and activate** account (applicants are advised to use their personal mobile number registered under their name and National Identification Number).
- Log in, go to apply for Loan/Scholarship or both, click and select the **2024-2025 Undergraduate First Time Scholarship and Loan Application Form**. (you can only apply for both loan and scholarship if you sat for your KCSE in 2022 or 2023 and newly placed by KUCCPS)
- Read and appraise yourself online on Financial Literacy and appreciate the purpose of Higher Education Financing.

FINANCIAL YEAR 2024-2025 UNDERGRADUATE CONTINUING STUDENTS' SUBSEQUENT SCHOLARSHIP & LOAN APPLICATIONS UNDER THE OLD AND NEW FUNDING MODELS

The Higher Education Loans Board in conjunction with Universities Fund invites applications for the **2024-2025 Financial Year Second and Subsequent Undergraduate Scholarship and Loans**, from Kenyan continuing students placed by the Kenya Universities & Colleges Central Placement Service [KUCCPS] and those in Self-sponsored Programs in Public & Private Universities in Kenya and the East African Community that are recognized by the Commission for University Education [CUE].

Eligible students: Undergraduate Continuing Students applying for the **second and subsequent student scholarship and loan**.

How to Apply:

- Download the **HELB App** from [Google Play Store](#) or use **USSD Code** by dialing *642#
- Register using your phone number to generate a PIN which you will use to log in.
NB: Ensure the mobile number is registered under your name. Please NOTE that mobile numbers not registered in the student's name will not be able to proceed with the application.
- Read, understand, and click to accept the **terms and conditions**.
- Enter your (first name) as it appears on your national ID card, the ID number and valid email address to complete registration.
- Click on the **scholarship or loans or loans & scholarship** tab and choose degree. Then click **"apply"** on the Undergraduate second and subsequent scholarship and loan.
- Read and understand the process tutorial and proceed to read the financial literacy guide.
- Answer the financial literacy questions and scroll down to view results and click **"proceed"**.
- Click on **get started** to start the application process.

Please note:

This application is paperless. You are not required to print any form. A confirmation SMS with a loan application serial number is the evidence that you have applied. Kindly save the SMS for future reference. HELB does not charge any fee to access the loan application.

The closing date for the applications is 31st December 2024.

EMPOWERING DREAMS

www.helb.co.ke Anniversary Towers University Way USSD *642#
+254711052000 contactcentre@helb.co.ke @HELBPAGE

EMPOWERING DREAMS

www.helb.co.ke Anniversary Towers University Way USSD *642#
+254711052000 contactcentre@helb.co.ke @HELBPAGE

Walemaru 300 Mandera wapata vifaa vya usaidizi

**NA ADAN
MOHAMED(KNA)**

Zaidi ya Watu 300 Wenye Ulemau katika Kaunti ya Mandera wana sababu ya kutabasamu baada ya serikali ya kaunti hiyo kutoa vifaa aina mbalimbali ili kuwawezesha na kuwapa uhuru za kutembea.

Watu wenyewe ulemau, ambaa baadhi yao wamekuwa wamelazwa kwa miaka mingi, walipokea viti vya magurudumu, viti vya magurudumu vya chuma vinavyowenza kukunjwa viliviyoundwa kutumiwa na watoto, mikongojo, baiskeli za magurudumu matatu miongoni mwa vingine.

Mpango huu unalenga kutoa vifaa muhimu vya kuboresha ubora wa maisha, uhamaji, na uhuru wa watu wenyewe ulemau.

Bi Sumeya Bishar, Waziri wa Kaunti wa Huduma za Kijamii na Jinsia alipokuwa akisambaza vifaa hivyo alisema hawatafungwa tena ndani ya nyumba zao kutockana na ukosefu wa vifaa vya kuwasaidia kutembea.

Aliongeza kuwa serikali ya kaunti itasambaza vifaa

mbalimbali vya usaidizi katika Kaunti ya Mandera na kuongeza kuwa masuala yanayohusu ulemavu yanayohusisha watu wenye ulemau yatatatuliwa.

Bi Sumeya pia aliwahimiza watu wenye ulemau na walezi wao kuchukua fursa ya vifaa vya usaidizi ili kuboresha maisha yao na kuwa na uhuru. Alisistiza haja ya kusaidia vikundi hivi akisema vina talanta zisizo na kifani ambazo zikikuzwa zinaweza kuwaondoa katika umaskini.

"Serikali ya Kaunti ya Mandera imejitolea kuendeleza juhudi zake katika kutoa usaidizi na uwezesajhi kwa watu wenye ulemau katika jamii yetu," alisema akiongoza uzinduzi huo.

Ibrahim Ali aliwashukuru wafadhili kwa msaada huu akisema utaleta furaha kwa watu wengi zaidi wenye ulemavu.

Usaidizi huu utahakikisha kwamba watu wenye Ulemau Mandera wataendelea na maisha yao ya kila siku kama watu wa kawaida. Tunashukuru," alisema Ibrahim Ali.

Juhudi zaendelea kutafuta vyanzo vya maji chini ya ardhi katika kaunti kame

**NA BERNADETTE
KHADULI(KNA)**

Serikali imetambua kaunti tano kame na kau (ASAL) kutafuta chemichemi za maji chini ya ardhi ili kupata maji kwa wakazi wa maeneo hayo ambayo hayana usalama wa maji.

Bw Julius Korir, Katibu wa Idara ya Maji na Usafi wa Mazingira, alisema mpango huo ungal unaendelea Marsabit na kaunti zingine kumi na saba katika Mabonde ya Athi na Tana. Alisema kuwa zoezi hili litaweweza kuhitaji na kihango chake.

"Utafiti pia utabainisha wingi na ubora wa maji chini ya ardhi katika chemichemi hizi, na hii inaweza kuleta mabadiliko katika maeneo ya ASAL ambako maji ya juu ya ardhi ni haba," Korir alisema. Alisema Kenya inakabiliwa na changamoto kubwa katika sekta ya maji, huku zaidi ya asilimia 40 ya watu wakikosa maji safi na vyoo vya kutosha.

Katibu alisema haya

katika hotuba iliyosomwa kwa niaba yake na Mku-rugenzi wa Rasilimali za Maji, Bw Kinyua Mware, wakati wa hafla ya kifungua kinywa ya vyombo vya habari kuhusu mabadiliko ya hali ya hewa katika maeneo kavu ya Kenya iliyofanyika katika hoteli moja ya Nairobi.

Korir alipongeza mpango wa 'Kufikia: Kuboresha Usalama wa Maji,' unaofadhiliwa na Ofisi ya Maendeleo ya Jumuiya ya Madola (FCDO) kwa kipindi cha miaka 10, ambaa ume-kuwa ukibadilisha mai-sha. Aliongeza kuwa kuongezeka kwa mahitaji ya maji na uhaba wa maji ni changamoto kubwa kwa maisha ya Wakanya.

Ushirikiano huu wa kimataifa umeleta pamoja vyuo vikuu vi-kuu kutoka Uingereza, Ethiopia, Bangladesh, na Kenya kwa dhamira ya kuhakikisha usalama wa maji kwa wale wan-aohitaji zaidi kulingana na matarajio ya nchi kuflikia upatikanaji wa maji kwa wote ifikapo 2030, kama iliyoorodheshwa katika Katiba ya Kenya,

Katibu Julius Korir

Ruwaza ya Kenya 2030 na Lengo la 6 la Maendeleo Endelevu.

Alisema ongezeko la joto duniani, uchafuzi wa maji, ongezeko la watu, ukuaji wa miji, na usimamizi mbaya wa rasilimali za maji umezidisha shida ya maji. Katibu alisema kuwa uhaba wa maji unatarajiva kuathiri shughuli za kijamii na kuchumi, utoshelevu wa chakula, elimu, na afya, pamoja na kuzidisha mabadiliko ya hali ya hewa, ambayo alibainisha kuwa yamevutia hisia za umma. "Kwa hiyo ni muhimu kuhakikisha kuwa kuna usimamizi mzuri, bora na endelevu wa rasilimali za maji nchini ili kuflikia usalama wa maji kwani mabadiliko ya hali

ya hewa yanazidisha hali kwa kubadilisha mzunguko wa kihaidrojia hasa mwelekeo wa mvua," alisema.

Alisema maeneo kame na nusu kame nchini yamo hatarini zaidi, huku ukame wa mara kwa mara na uhaba wa maji ukisababisha uhaba wa chakula, kuhama makazi na migogoro ya kijamii.

Alisema Serikali ina nia ya dhati ya kutatta changamoto zinazohusiana na uhaba wa maji na migogoro mingine inayohusiana na maji, ambayo alibainisha kuwa itafanyika kwa ukusanyaji na uhifadhi wa maji, ulinzi wa vyanzo vya maji, urejeshaji na ukarabati na ukusanyaji wa maji chini ya ardhi.

Ministry of Education
State Department For Technical, Vocational Education and Training

FINANCIAL YEAR 2024-2025

TVET STUDENTS' FIRST TIME SCHOLARSHIP, LOANS & BURSARY APPLICATIONS UNDER THE OLD AND NEW FUNDING MODELS

Higher Education Loans Board in conjunction with State Department For Technical, Vocational Education and Training invites applications for First Time 2024-2025 Financial Year TVET Scholarship, Loans and Bursary from Kenyan students admitted in National Polytechnics, Technical Training Institutes and Vocational Colleges under the Ministry of Education and are registered with Kenya Universities and Colleges Central Placement Service [KUCCPS] and members of the Kenya Association of Technical Training Institutions [KATTI].

Eligible students for the **NEW FUNDING MODEL**: Newly placed TVET Students applying for the First-Time TVET student scholarship and loan.

HOW TO APPLY:

- Visit www.hef.co.ke to access the application portal to register, create and activate account. (Applicants are advised to use personal mobile numbers registered under their name and National Identification Number).
- Log in, go to apply for Loan/Scholarship or both, select Artisan, Craft or Diploma then click on the 2024-2025 TVET First Time Loan and Scholarship Form.
- Read and appraise yourself online on the Financial Literacy and appreciate the purpose of Higher Education Financing.

Please ensure that you read, understand, and follow the instructions provided at the beginning of the online Scholarship and loan application process including reading and undertaking the HEF Financial Literacy Programme.

#KaaChonjo, HELB does not charge any fee to access the loan application. Report any form of extortion to authorities.

The closing date for the applications is 31st December 2024.

EMPOWERING DREAMS

www.hef.co.ke Anniversary Towers University Way USSD *642# +254711052000 contactcentre@helb.co.ke @HELPAGE

FINANCIAL YEAR 2024-2025

TVET CONTINUING STUDENTS' SUBSEQUENT SCHOLARSHIP & LOAN APPLICATIONS UNDER THE OLD AND NEW FUNDING MODELS

The Higher Education Loans Board in conjunction with State Department for Technical, Vocational Education and Training invites applications for the **Second and Subsequent TVET Scholarship/Loan and Bursary for 2024-2025 Financial Year** from Kenyan continuing students admitted in National Polytechnics, Technical Training Institutes and Vocational Colleges under the Ministry of Education, registered with Kenya Universities & Colleges Central Placement Service [KUCCPS] and are members of the Kenya Association Technical Training Institutions [KATTI].

Eligible students: Continuing Students enrolled in approved TVET courses and are applying for the second and subsequent student loan.

HOW TO APPLY:

- Download the HELB App from Google Play Store or use USSD Code by dialing *642#
- Register using your phone number to generate a PIN which you will use to log in.

NB: Ensure the mobile number is registered under your name. Please NOTE that mobile numbers not registered in the student's name will not be able to proceed with the application.

- Read, understand, and click to accept the terms and conditions.
- Enter your (first name) as it appears on your national ID card, the ID number and valid email address to complete registration.
- Click on the scholarship or loans or loans & scholarship tab and choose Certificate/Diploma. Then click "apply" on the Undergraduate second and subsequent scholarship and loan.

- Read and understand the process tutorial and proceed to read the financial literacy guide.
- Answer the financial literacy questions and scroll down to view results and click "proceed".
- Click on get started to start the application process.

- Enter your phone number which should be registered in your name and national id number to verify that you are the owner.
- Read and understand the scholarship/loan terms and condition and agree to proceed.

- Click request loan to view and verify your loan details.
- Select your preferred loan payment option.

- Click "submit" to complete the loan application. A pop-up message will appear to show that you have successfully applied. The loan serial number will also be displayed.
- In due course, you will receive other notifications on awards and disbursements of upkeep and tuition loans and where applicable, bursary.

- Contact HELB for any further assistance.

Please note:

This application is paperless. You are not required to print any form. A confirmation SMS with a loan application serial number is the evidence that you have applied. Kindly save the SMS for future reference. HELB does not charge any fee to access the loan application.

The closing date for the applications is 31st December 2024

EMPOWERING DREAMS

www.helb.co.ke Anniversary Towers University Way USSD *642# +254711052000 contactcentre@helb.co.ke @HELPAGE

Tamasha la Kitaifa la Utafiti Kenya kuonyesha ubunifu wa vijana

**NA WANGARI
NDIRANGU(KNA)**

Hazina ya Kitaifa ya Utafiti (NRF), kwa ushirikiano na Young Scientists Kenya (YSK), imeandaa toleo la kwanza la Tamasha la Kitaifa la Utafiti la Kenya.

Ushirikiano na tamasha hilo, litakalofanyaika mwezi ujao, litatoa jukwaa la kipekee kwa vijana wa Kenya kuonyesha uwezo wao wa uvumbuzi na utafiti na kuonyesha vipaji vyao vya kisayansi.

Akizungumza wakati wa kongamano la kushirikisha wadau na uzinduzi kwa vyombo vya habari, Katibu wa Idara ya Elimu ya Juu na Utafiti Beatrice Munganda Inyangala alisema tamasha hilo litakuwa la kuchochea ushirikiano,

Prof. Dickson Andala, Afisa Mkuu Mtendaji wa NRF (kati) wakati wa maandalizi ya tamasha za NRF

mazungumzo na hatua za pamoja. "Tamasha hili litaleta pamoja zaidi ya wanafunzi 1,000 kutoka shule 390 kutoka kaunti 47 ili kuonyesha na kushindana katika miradi ya sayansi, uvumbuzi na utafiti," alisema.

Alitoa wito kwa wadau kuunga mkono tukio hilo, akibainisha kuwa litakuwa muhimu katika kukuza uvumbuzi na kukuza maarifa kati ya jamii ya watafiti.

"Tutumie fursa hii

kuongeza athari za utafiti kwenye jamii, uchumi na mazingira yetu. Kwa pamoja, tunaweza kuhamasisha kizazi kijacho cha wabunifu, kutatua changamoto kubwa, na kufungua fursa mpya za ukujani maendeleo," Dkt Munganda alibainisha. Prof Dickson Andala, Afisa Mkuu Mtendaji wa NRF, alisema katika kipindi cha miaka miwili iliyopita, wamejionea moja kwa moja nguvu

ya mabadiliko ya utafiti na uvumbuzi katika kuendesha maendeleo ya kijamii na kiuchumi.

Aliongeza kuwa ku-jumuishwa kwa vijana kunalenga kusisimua na kuongeza udadisi wao katika ulimwengu wa utafiti na kutasaidia katika kulinda ujuzi waki-fanya tasfiti mbalimbali.

"Maonyesho haya ni ushuhuda wa talanta za wanasayansi wetu wa-changa na ari ya ubu-nifu, inayowapa jukwaa la kipekee la kuonyesha miradi yao na kushindana katika kiwango cha kitaifa," alisema na kuongeza kuwa ni kupitia mipango kama hii ambapo kizazi kijacho cha watafiti, wavumbuzi, na wajasiriamali wanaweza kuhama-sishwa.

Mkakati mpya wa TVET walenga ajenda ya Rais Ruto ya kupanda miti

NAJUSTUS ANZAYA (PCO)

Idara ya Serikali ya Mafunzo ya Kiufundi (TVET), imeandaa Mkakati na Mpango wa Utekelezaji wa TVET wa kupanda miti, ambao kwa sasa unasubiri kuthibitishwa na wadau.

Mkakati mpya wa TVET unakusudiwa kuoainisha taratibu, viwango, na miongozo ya jinsi TVET inayopaswa kutekelezwa katika sekta ya TVET. Kulingana na Katibu wa Idara hiyo, Dkt Esther Muoria, Idara hiyo pia inashiriki katika mpango wa kurejesha mfumo wa ikolojia ambao unaunga mkono ajenda ya Rais William Ruto ya kupanda miti bilion 15.

Uzinduzi wa Mkakati wa TVET wa miti unaambatana na sherehe za miaka 100 ya sekta hiyo mnamo Julai 31 katika Chuo Kikuu

cha Kitaifa cha Kabete. Sherehe hizo zitawaleta pamoja wadau wakuu wa TVET, maafisa wa serikali, watunga sera, washirika wa maendeleo, wawakiliishi wa serikali za kaunti, wasomni na wakufunzi wa TVET. Dkt Muoria alisema sherehe za kuadhimi-sha miaka 100 za TVET zina mada, "Ikiwa elimu ndio ufunguo wa kua-jiriwa, TVET ndio ufunguo mkuu." "Tangu kuan-zishwa kwa TVET mnamo 1924, imeendelea kupata ukuaji na mabadiliko makubwa. Hii ni pamoja na kuongezeka kwa taasisi za kitaifa za TVET kutoka 11 hadi 24, ongezeko la taasisi za TVET hadi 238, kuhakikisha kuwa kuna angalau taasisi moja ya TVET katika kila eneo bunge," alisema Katibu.

MURANG'A UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

OFFICE OF THE REGISTRAR, ACADEMIC AND STUDENT AFFAIRS
P.O. BOX 75-10200
MURANG'A
Tel. 0705 939 269

SHEREHE YA NANE YA KUFUZU – IJUMAA, AGOSTI 23, 2024

Chuo Kikuu cha Teknolojia cha Murang'a (MUT) kinapenda kuwafahamisha watahiniwa wote ambao wamehitimu kutunukiwa Shahada na Diploma pamoja na Vyeti ya MUT kwamba, Chuo Kikuu kitafanya Sherehe zake za Mahafali ya 8 mnamo **Ijumaa, tarehe 23 Agosti, 2024** kuanzia **saa 3 asubuhi**. Sherehe za Kuhitimu zitaonyeshwa moja kwa moja kupitia TV na akaunti za Chuo Kikuu cha YouTube, Facebook na Instagram kutoka Viwanja ya Kuhitimu Chuo Kikuu. Taarifa kuhusu maandalizi ya sherehe ni kama ifuatavyo:

i. Uthibitisho wa Hali ya Wanaohitimu

Orodha ya wahitimu wa Sherehe ya Kuhitimu ya 8 itapatikana katika Shule na idara mbalimbali na kwenye tovuti ya Chuo Kikuu (www.mut.ac.ke) kuanzia Jumatatu, tarehe 5 Agosti, 2024. Waombaji wote wanatakiwa kuhakikisha ushafi wa tahajia ya majina yao pamoja na utaratibu ambao wanapaswa kuonekana katika vyeti kabla ya Jumatano, tarehe 8 Agosti, 2024 saa 5 asubuhi.

ii. Ada za Kuhitimu

Gharama za lazima za kuhitimu kama ilivyoonyeshwa kwenye jedwali lililo hapa chini lazima zilipwe kabla ya Ijumaa, Agosti 9, 2024. Malipo yanapaswa kulpwa kwa Akaunti za Benki za Chuo Kikuu: **Kenya Commercial Bank (KCB), Nambari ya Akaunti 1107198356 au Equity Bank, Nambari ya Akaunti 0220273636188 au Benki ya Ushirika, Nambari ya Akaunti 01129573999200** katika tawi lolote la benki hizo tatu nchini kote.

SHAHADA	Ada ya Kufuzu (Lazima)	Mawanda rasmi (Gowns) Si lazima	Ada za Wahitimu (Lazima)	Jumla ya Ada Fees (ikiwemo ile isiyi ya lazima)
Undergraduate Degrees/Diplomas	Ksh. 3,500	Ksh. 600	Ksh. 1,100	Ksh.5,200
Masters	Ksh. 5,000	Ksh. 700	Ksh. 1,100	Ksh. 6,800
PhD	Ksh. 6,400	Ksh. 1,000	Ksh. 1,100	Ksh. 8,500

Zaidi ya hayo, wahitimu lazima wawe wameidhinishwa na idara zote husika kufikia Ijumaa, **tarehe 9 Agosti, 2024**.

iii. Nguo za kuhitimu

Wanafunzi wanaotaka kukodisha gauni kwa madhumuni ya picha wanaweza kuomba sawa kwa kujaza fomu za maombi na kulipa ada zinazohtajikia. Nguo za kuhitimu zitatoleta kuanzia Ijumaa, tarehe 16 Agosti, 2024 hadi Alhamisi, tarehe 22 Agosti, 2024 baada ya kutengeneza Kitambulisho cha Taifa. Fomu za maombi ya kukodisha gauni za kuhitimu na fomu za kibali zinaweza kupakuliwa kutoka wa tovuti ya Chuo Kikuu.

Tafadhalii kumbuka: Gauni zinapaswa kurejeshwa mnamo au kabla ya **Jumatatu, tarehe 2 Septemba, 2024** saa 11 jioni. Baada ya hapo, adhabu ya Ksh. 500 itatozwa kwa siku.

Kwa maelezo zaidi kuhusu sherehe ya kuhitimu, tafadhalii rejelea maelezo hapa chini:

Ofisi ya Msajili, Taaluma, Utafiti na Masuala ya Wanafunzi

Chuo Kikuu cha Teknolojia cha Murang'a, Kenya

Simu: 070593269, Barua pepe: registrarasa@mut.ac.ke au admissions@mut.ac.ke, Tovuti: www.mut.ac.ke. Facebook: Murang'a Uni, Twitter: @Murang'aUni, YouTube: Murang'a University of Technology Channel Instagram: Murang'a Uni

POSTAL CORPORATION OF KENYA EMPLOYMENT OPPORTUNITY/ JOB VACANCY

The Postal Corporation of Kenya is a commercial State Enterprise operating under the PCK Act, 1998. The Corporation's mandate includes provision of accessible, affordable and reliable Postal services to all parts of Kenya as a Public Postal Licensee where communication through the Post Office forms part of the basic human right as enshrined in the 1948 United Nations Charter.

The Corporation's mission is to provide end to end, Innovative, Reliable Mail, Courier, Logistics, E-commerce and Payment Services that delight our customers and create value to our stakeholders. Posta Kenya is currently re-engineering its key business processes through innovation and adoption of Information Communications Technology in order to meet the ever changing customer demands in a dynamic market place.

The Postal Corporation of Kenya (PCK) invites interested and qualified applicants to fill the following positions which are currently vacant:

VACANT POSITIONS

MANAGER-LEGAL SERVICES & CORPORATION SECRETARY

5 years contract renewable

Legal Services

PCK 3

1

Postmaster General/Chief Executive Officer and Board of Directors

MANAGER -E-COMMERCE & LOGISTIC SERVICES

5 years contract renewable

Courier and E-Commerce Department

PCK: 3

1

General Manager/Courier, E-commerce & Logistic Services

Interested candidates should log on to PCK website www.posta.co.ke for more details. Those who meet the minimum requirements should submit a written application and updated Curriculum Vitae through the POST or Expedited Mail Service (EMS) and attach relevant copies of certificates and testimonials to the following address:

The Postmaster General,
Postal Corporation of Kenya,
P. O. Box 34567- GPO, 00100
Nairobi.

The closing date for receipt of the applications through the POST is Tuesday 20th August, 2024 before close of business. Kindly note, only short listed candidates will be contacted and any form of canvassing will lead to automatic disqualification without any notice.

Posta Kenya is an Equal Opportunity Employer for All.

POSTMASTER GENERAL

Telephone: +254 719 072 600

Website: www.posta.co.ke

Email: pmg@posta.co.ke

Postal Corporation of Kenya, Posta House, Kenyatta Avenue. P.O. BOX 34567 GPO - 00100, Nairobi, Kenya. Tel: 020 3242000 Fax: 020 240374 Website: posta.co.ke

MINISTRY OF INVESTMENTS, TRADE AND INDUSTRY

KENYA INDUSTRIAL TRAINING INSTITUTE (KITI)

SEPTEMBER 2024 INTAKE

Kenya Industrial Training Institute (KITI) is Training Institute under the Ministry of Investments, Trade and Industry, situated in Nakuru town. It offers Industrial/ Entrepreneurship skills training for school leavers and skills upgrading for industrial workers and employees from SMEs & SMIs. The Institute is also partnering with Jomo Kenyatta University of Agriculture and Technology (JKUAT), GIZ CDF Committees and KCB Foundation to train employees from Small & Medium Enterprises (SMEs) and Small & Medium Industries (SMIs) in Clothing and Textiles, Welding and Fabrication, Foundry Technology, Automotive, Building and Construction, Electrical and Electronics, Food and Beverage, Leather and Tannery and Entrepreneurship. The Institute is well equipped with state of the art training facilities/ equipment including a modern and registered medical facility with qualified medical staff offering medical and counselling services to the trainees.

LONG TERM KNEC/CDACC EXAMINED COURSES						
	COURSE TITLE	PERIOD	MINIMUM REQUIREMENTS	FEES		EXAM BODY
				Boarder	Non Boarder	
1.	BUILDING AND CONSTRUCTION DEPARTMENT	1 Year	KCSE minimum Grade C- Pass in Diploma 1 OR Craft 2 KCSE minimum Grade C- Pass in Diploma 1 OR Craft 2 Pass in Diploma 2 KCPE Mean Grade D or Artisan Pass in craft certificate 1 KCPE and above	1st Term 32,500/= Subsequent 25,500/=	1ST term 23,000/= Subsequent 16,000/=	KNEC CDACC
2.	CLOTHING AND TEXTILES DEPARTMENT	1 Year	KCSE Mean Grade C- Pass in craft 2 OR Diploma 1 KCSE minimum grade D Pass in Craft 1 KCPE and above KCPE and above	1st Term 32,500/= Subsequent 25,500/=	1ST term 23,000/= Subsequent 16,000/=	KNEC KNEC KNEC CDACC CDACC
3.	LEATHER & TANNERY DEPARTMENT	1 Year 2 Years	KCPE and above KCSE minimum Grade D	1st Term 32,500/= Subsequent 25,500/=	1st term 23,000/= Subsequent 16,000/=	KNEC KNEC
4.	ICT DEPARTMENT	1 Year 2 Years	KCSE Minimum Grade C- KCSE minimum Grade D plain	1st Term 32,500/= Subsequent 25,500/=	1st term 23,000/= Subsequent 16,000/=	KNEC CDACC
5.	MECHANICAL ENGINEERING DEPARTMENT	1 Year 1 Year 1 Year 1 Year 1 Year 2 Years	KCSE minimum Grade C- KCSE Minimum Grade C- KCSE Minimum Grade D plain KCSE Minimum Grade D plain KCSE Minimum Grade D plain KCSE Minimum Grade D plain OR Welding Level 4	1st Term 32,500/= Subsequent 25,500/=	1st term 23,000/= Subsequent 16,000/=	KNEC KNEC KNEC CDACC
6.	AUTOMOTIVE ENGINEERING DEPARTMENT	1 Year	Pass in Craft module 1	1st Term 32,500/= Subsequent 25,500/=	1st term 23,000/= Subsequent 16,000/=	KNEC
7.	ELECTRICAL & ELECTRONIC	1 year 1 Year 1 Year 1 Year 2 Years	KCSE minimum Grade C- Pass in Diploma 1 OR craft 2 KCSE minimum Grade C- Pass in Diploma 1 OR craft 2 KCSE minimum Grade D plain	1st Term 32,500/= Subsequent 25,500/=	1st term 23,000/= Subsequent 16,000/=	KNEC KNEC KNEC CDACC
8.	FOOD AND BEVERAGE DEPARTMENT	1 Year 1 Year	KCSE Minimum Grade C - KCSE Minimum Grade D plain	1st Term 32,500/= Subsequent 25,500/=	1st term 23,000/= Subsequent 16,000/=	KNEC

COURSE TITLE	PERIOD	MINIMUM REQUIREMENTS	FEES		EXAM BODY
			Boarder	Non Boarder	
INDUSTRIAL SKILLS UP-GRADING					
1. BUILDING & CONSTRUCTION DEPARTMENT					NITA KITI
i) Plumbing Intermediate					
2. CLOTHING & TEXTILES DEPARTMENT					NITA KITI
i). Dress Making Basic (Including tie & dye and Embroidery) ii). Tailoring Basic (Including tie & dye & Embroidery) iii). Hair Dressing & Beauty Therapy					
3. MECHANICAL ENGINEERING DEPARTMENT					NITA
i) Welding & Fabrication ii) Lathe Machine Operator iii) General Fitting					
4. AUTOMOTIVE ENGINEERING DEPARTMENT					NITA KITI
i) Motor vehicle mechanics (Advanced)					
5. FOOD & BEVERAGE DEPARTMENT					KITI
i). Food & Beverage Sales & Service ii). Food & Beverage Production iii). Cake Making & Decoration					
6. ELECTRICAL/ ELECTRONICS ENGINEERING DEPARTMENT					KITI NITA
i). Electrical Installation Basic level					
7. I.C.T. DEPARTMENT					NITA KITI
i) Computer applications(Full day) ii) Computer applications					
8. COMPUTER AIDED DESIGN					NITA KITI
i) AutoCAD ii) Autodesk Inventor iii) Civil 3D					
9. LEATHER & TANNERY DEPARTMENT					KITI NITA
i). Leather Tanning (Basic) ii). Footwear (shoe making) Production(Basic) iii) Leather work (Basic)					
10. ENTREPRENEURSHIP DEPARTMENT					KITI
i. Entrepreneurship Skills ii. Effective Business plan Writing iii. Certificate in Accounting and management skills					

All applications **MUST** be accompanied with Photocopies of:-

- KCSE/ KCPE Certificate or Result Slip
- School Leaving Certificate or any relevant certificates
- National ID Card
- Birth Certificate
- Kshs.300 (Non-refundable) application fee
- 1 passport size photograph (coloured)

APPLICATIONS SHOULD BE ADDRESSED TO:

THE DIRECTOR
KENYA INDUSTRIAL TRAINING INSTITUTE
P.O. Box 280 - 20100 NAKURU, Tel. (051)2216755, (051)2216291
E-mail: directorkiti@yahoo.com Mobile numbers: 0774944615

APPLICATIONS TO REACH US ON OR BEFORE 15TH AUGUST 2024

Kenya kuanzisha kiwanda kikubwa zaidi cha usindikaji wa matale kaunti ya Vihiga

NA WAGEMA MWANGI (PCO)

Kenya iko tayari kujiunga na wazalishaji wakuu wa matale katika eneo hili baada ya serikali kukabidhi eneo kwa mwekezaji, na hivyo kuashiria kuanza kwa ujenzi wa kiwanda cha kuchakata matale cha Sh2.5 bilioni eneo la Emuhaya katika Kaunti ya Vihiga.

Hiki kitakuwa kiwanda kikubwa zaidi cha usindikaji matale nchini, na ujenzi unatarajiva kuchukua miezi kumi na miwili. Kwa mujibu wa mwekezaji, Equip Agencies Limited, kiwanda hicho kitaanza kufanya kazi ifikapo Julai 2025.

Akizungumza wakati wa kukabidhi eneo hilo huko Emuhaya, Katibu wa Madini Elijah Mwangi aliutaja mradi huo kama moja ya muhimu zaidi katika michakato ya uongezaji thamani madini nchini.

Mwangi alisema kuwa kituo hicho kitakuza undaji wa ajira katika kanda, kusaidia uhamisho wa ujuzi wa kiuifundi kwa wafanyakazi, na kuharakisha maendeleo ya jamii kupitia mipango ya uweshehaji inayolenga wakazi wa eneo hilo.

Katibu aliongeza kuwa makadirio yanaonyeshwa kuwa kiwanda hicho kitaunda zaidi ya nafasi 500 za ajira moja kwa moja kwa vijana wa ndani

Katibu w Uchimbaji Madini ndani ya tingatinga wakti wa uzinduzi wa ujenzi wa Kiwanda cha kuchakata Granite

na maelfu zaidi kwa njia isiyu ya moja kwa moja kwa kusambaza faida za mfumo wa thamani wa granite kwa sekta zingine, ikijumuisha biashara, uchukuzi, uhifadhi na huduma zingine muhimu za usaidizi. "Huku tukitaka kituo hiki kitumie rasilimali ya matale am-bayo inapatikana kwa wingi katika eneo hili, tunataka, zaidi ya yote, watu na jamii wanufaize zaidi kupitia kazi, uhamishaji ujuzi na maendeleo ya jamii," Mwangi alisema.

Mwangi alidokeza kuwa Serikali imepitisha sera ya uongezaji thamani madini kama kichocheo kikuu cha kukuza ajira huko ikiongeza thamani ya madini yanayochimbwa nchini.

Hafla hiyo ilihudhuriwa na viongozi wakuu wa kaunti wakiongozwaa na Gavana wa Vihiga Dkt

Wilbur Ottichilo, naibu wake Wilberforce Kitiezo, Mwakilishi wa Wanawake wa Vihiga Beatrice Adagala na wawakilishi kadhaa wa Bunge la Kaunti.

Katika hotuba yake, Gavana Otichilo alisema matale inaweza kubadilisha maisha ya wakazi wa kaunti. Alifichua kuwa kaunti zingine jirani za Siaya, Kakamega, Nandi na Migori zilizo na rasilimali ya matale pia zitanu-faika na mradi huu.

"Tuna furaha kama kaunta kwamba mradi huu umekuza katika kaunti hii lakini tunajua utafaidi majirani zetu pia kwa sababu wana matale pia," gavana alisema.

Kuanza kwa kazi ya ujenzi wa kiwanda kunafuatia subira ya muda mrefu ya kiwanda am-bacho historia yake im-ekuwa ya ucheleweshaji usio wa kawaada.

KBC
YOUR NATIONAL BROADCASTER

NOTISI YA TENDA

Shirika la Utangazaji la Kenya linawaalika wazabuni walio na nia na wanaostahiki kushiriki katika zabuni ifuatayo:

TENDER NO.02/KBC/2024-25 UTOAJI WA BIMA YA MAGARI NA PIKIPIKI. (MASHIRIKA YA BIMA PEKEE)

seti kamili ya hati za zabuni inaweza kupakuliwa na wagombea wanaovutiwa kutoka kwa wavuti ya Shiriki; www.kbc.co.ke, tenders.go.ke au upate nakala kutoka **Ofisi ya Meneja wa Ununuzi** katika Broadcasting House, Harry Thuku Road. Waombaji wanaovutiwa watahatitaji kujisajili kwa kulipa ada zisizowesta kurejeshwa za Ksh 1,000 pesa taslimu au hundi ya benki inayoliopwa kwa keshia wa Shirika la Utangazaji la Kenya iliyo kwenye Barabara ya Harry Thuku kabla ya tarehe ya mwisho ya kurejesha hati iliyokamilika. (**Kshs.1000/= hazitumiki kwa vijana, wanawake na watu wenye ulemavu**). Wazabuni wanaopaka hati ya zabuni kutoka kwa tovuti hawatakiwi kulipa lakini wapeleke maelezo yao kwa rekodi na kwa madhumuni ya kupokea ufanuzi wowote zaidi wa zabuni na/au nyongeza kwa **Ofisi ya Ununuzi ya KBC** au procurement@kbc.co.ke.

Nyarakaa za zabuni zilizokamilishwa lazima ziwasilishwe katika bahasha zilizotiwa muhuri wazi zilizo na nambari za zabuni husika na kuelekezwa kwa:-

Mkurugenzi Mkuu,
Shirika la Utangazaji la Kenya,
S.L.P 30456-00100, NAIROBI
AU

Imewekwa kwenye sanduku la zabuni kwenye Jumba la Utangazaji la Lango Kuu mnamo au kabla ya tarehe 6 Agosti 2024 saa 10.00 asubuhi. Zabuni zitakazowasilishwa zitafunguliwa mara moja katika afisi ya KBC Matanganzo mbele ya wazabuni au wawakilishi wanaotaka kuhudhuria.

MKURUGENZI MKUU

Vijana 1,500 wasiojiweza Tharaka Nithi wapewa mafunzo ya miaka 3

NA KAMANJA MAERIA NA ANNE MABIRU(KNA)

Takriban vijana 1,500 walio katika mazingira magumu wamepata mafunzo kwa muda wa miaka mitatu, kwa hisani ya shirika lisilo la kiserikali katika Kaunti ya Tharaka Nithi.

Vijana hao wamefunzwa kupitia ZOE, shirika lisilo la kiserikali lenye makao yake makuu katika Kaunti za Tharaka-Nithi na Meru, ambalo linalenga vijana mayatima na walio hatarini walio na umri wa miaka 20 na chini.

Shirika hilo lililoanza barani Afrika mwaka 2004 wakati wa janga la Ukimwi, lina matawi mbalimbali nchini Tanzania, Rwanda, Malawi, Liberia na Zimbabwe.

Mpango huu muhimu umewezesha vijana 1,500

Baadhi ya wahitimu wa ZOE wakitoa burudani wakati wa mahafali hayo yaliyofanyika katika uwanja wa Maua. Picha na Florence Kanunu

alisema.

Shirika la ZOE limekuwa mwanga wa matumaini mionganoni mwa vijana wengi waliota shukrani zao kwa fursa hiyo nzuri na kuongeza kuwa mafunzo hayo yamefungua ukurasa mpya katika maisha yao.

Hafla hiyo pia ili-hudhuriwa na Naibu Kamishna wa Kaunti Ndogo ya Igembe Kusini, Noah Kibet ambaye alipongeza shirika hilo kwa kujitolea kwake bila kuyumba katika kuwawezesha vijana.

THE EXECUTIVE OFFICE OF THE PRESIDENT

STATE HOUSE

MWALIKO WA ZABUNI

Afisi ya Rais (Ikulu) inakaribisha hati za zabuni zilizofungwai kutoka kwa makampuni yenyi nia ya kushiriki zabuni kwa Mwaka wa Fedha wa 2024-2026 kama ilivoonyeshwa hapa chini:-

NO	NAMBAJI YA TENDA	MAELEZO YA TENDA	DHAMANA (KSHS.)	WASTAHIKI	TAREHE YA MWISHO
1.	SH/FA/001/2024-2026	Usambazaji wa Mbegu, Pembejeo za Shamba na Vifaa	N/A	AGPO	Alhamisi, Agosti 15-2024 saa 5.00 asubuhi
2.	SH/FA/002/2024-2026	Ugavi wa Maua yaliyokatwa na Mipangilio ya Maua	N/A	AGPO	
3.	SH/FA/003/2024-2026	Usambazaji wa Magazeti na Majarida	N/A	AGPO	
4.	SH/FA/004/2024-2026	Usambazaji wa Vifaa vya Ujenzi na Vifaa vya Umeme	200,000	Wazi	
5.	SH/FA/005/2024-2026	Usambazaji wa vifaa vya Magari, Magurudumu, tubes na Betri	200,000	Wazi	
6.	SH/FA/006/2024-2026	Usambazaji wa Mafuta na Vilainishi	200,000	Wazi	
7.	SH/FA/007/2024-2026	Ununzu wa bendera, Pinnet stands	200,000	Wazi	
8.	SH/FA/008/2024-2026	Ugavi na Uwekaji wa Mazulia	200,000	Wazi	
9.	SH/FA/009/2024-2026	Utoaji wa Huduma za Usafishaji	N/A	AGPO	
10.	SH/FA/010/2024-2026	Utoaji wa Huduma za Kuvuta Magari	200,000	Wazi	

Seti kamili ya hati za zabuni inaweza kupakuliwa na wazabuni wanaostahiki kutoka tovuti ya ikulu www.president.go.ke, au <https://supplier.treasury.go.ke> na www.tenders.go.ke bila malipo. Wazabuni wanaopaka nyarakaa za zabuni lazima wapeleke maelezo ya kampuni zao kwa supplychain@president.go.ke kwa ajili ya kurekodi na kupokea nyongeza/ufanuzi zaidi kama upo.

Nyarakaa Kamili za zabuni, "**Asili**" na "**Nakala**", zilizofungwa katika bahasha iliyofungwa, iliyio na Nambari ya zabuni zinapaswa kuwekwa kwenye Sanduku la zabuni lililopo Lango D na Kutumwa kwa:

Msimamizi wa Ikulu
S.L.P 40530 - 00100
NAIROBI

ili kupokelewa kabla ya **Alhamisi, tarehe 15 Agosti 2024 saa 11.00 asubuhi kwa saa za Afrika Mashariki**. Maombi yaliyochelewa hayatakubaliwa. KUMBUKA: Zabuni Na.SH/FA/001/2024-2026 ya Ugavi wa Mbegu, Pembejeo na Zana za Shamba, Zabuni nambari SH/FA/002/2024-2026, kwa Ugavi wa Maua Mapya na Mipangilio ya Maua, Zabuni namba SH/FA/003/2024-2026, kwa ajili ya Ugavi wa Magazeti, Vipindi, Majarida na SH/FA/009/2024-2026, kwa ajili ya Utoaji wa Huduma za Utoaji wa Huduma za Usafishaji zimetengwa kwa **Vikundi maalumu ya AGPO**.

Msimamizi wa Ikulu

MINISTRY OF EDUCATION

REPUBLIC OF KENYA

AFRICAN DEVELOPMENT BANK GROUP

**SPECIFIC PROCUREMENT NOTICE
INVITATION FOR BIDS [IFB]
GOODS
(ONE-ENVELOPE BIDDING PROCESS)**

PURCHASER :	MINISTRY OF EDUCATION – STATE DEPARTMENT FOR TECHNICAL & VOCATIONAL EDUCATION & TRAINING
PROJECT :	SUPPORT TO TECHNICAL AND VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING AND ENTREPRENEURSHIP (TVETE) PROJECT – (GOK/AfDB TVET PHASE III PROJECT)
COUNTRY :	KENYA
DATE :	30 June 2024
LOAN NO.:	ADF No. 2100150042254

1. This Invitation for Bids follows the General Procurement Notice (GPN) for this project that appeared in UNDB online on 8 June 2020 and on the African Development Bank Group's Internet Website.

2. The Government of the Republic of Kenya has received financing from the African Development Fund hereinafter called the Bank towards the cost of the Support to Technical and Vocational Education and Training and Entrepreneurship (TVETE) Project – (GOK/AfDB TVET PHASE III PROJECT), and intends to apply part of the proceeds toward payments under the contract for Supply, Delivery, Installation, Calibration, Commissioning and Training on the use and Maintenance of Training Equipment.

3. The Ministry of Education - State Department for Technical, Vocational Education and Training now invites sealed Bids from eligible Bidders for Supply, Delivery, Installation, Calibration, Commissioning and Training on the Use and Maintenance of training equipment as shown below:

	OCBI NO.	Lot No.	Institution	Bid Bond Amount (KES)
1.	OCBI/VTT/TVETE PHASE III/EQUIP/32/23-24	Lot 1: Tender for Supply, Delivery, Installation, Calibration, Commissioning and Training on the use and Maintenance of Building and Civil Engineering Training Equipment	O'l'essos Technical Training Institute	1,000,000.00
		Lot 2: Tender for Supply, Delivery, Installation, Calibration, Commissioning and Training on the use and Maintenance of Mechanical Engineering Training Equipment	Limuru Technical and Vocational College	1,000,000.00
		Lot 3: Tender for Supply, Delivery, Installation, Calibration, Commissioning and Training on the use and Maintenance of Hospitality (Food & Beverage) Training Equipment	Nyeri National Polytechnic	1,000,000.00

4. Bidders may Bid for one or more lots, as applicable and, as further defined in the bidding document. Bidders wishing to offer discounts in case they are awarded more than one lot as applicable will be allowed to do so, provided those discounts are included in the Letter of Bid.

5. Bidding will be conducted through the Open Competitive Bidding (International), (OCBI) method as specified in the Bank's Procurement Framework 2015 and is open to all eligible bidders as defined in the Procurement Framework.

6. Interested eligible Bidders may obtain further information and inspect the bidding document during office hours 0800 to 1700 hours at the address given below:

Ministry of Education- State Department for Technical and Vocational Education and Training
The Project Coordinator – GoK/AfDB TVETE (GoK/AfDB TVET PHASE III) Project
Teleposta Towers, Kenyatta Avenue, 24th Floor, Room 2412
NAIROBI, KENYA.
Email : pc.afdbtvetphase2@gmail.com

7. The bidding document in English may be purchased by interested eligible Bidders upon the submission of a written application to the address below and upon payment of a nonrefundable fee of Kenya Shillings One Thousand (KES. 1,000) or its equivalent in freely convertible currency, to the Cashier Ministry of Education- State Department for Technical and Vocational Education and Training, Harambee Avenue, Jogoo House B, 9th Floor Room 925. Tender documents may also be viewed and downloaded free of charge from the Ministry of Education website <https://www.education.go.ke/>. Those who choose to download the tender document and intend to submit a bid **MUST** register their details at the office of the Project Coordinator, Teleposta Towers, Kenyatta Avenue, 24th Floor, Room 2412 or through email pc.afdbtvetphase2@gmail.com for the purpose of receiving any other information, clarifications and addenda.

8. The Tenderer shall chronologically serialize all pages of the Tender documents submitted.

9. Bids must be delivered to the address below on or before **29th August 2024, 10.00 am Local Time**. Electronic Bidding will **NOT** be permitted. Late Bids will be rejected. Bids will be publicly opened in the presence of the Bidders' designated representatives and anyone who chooses to attend at the address below:

Ministry of Education- State Department for Technical, Vocational Education and Training
Direktorate of Vocational, Technical Education
Teleposta Towers, Kenyatta Avenue,
24th Floor, Room 2412
P.O. Box 9583 – 00200 Nairobi
Telephone: +254 020 318581, Tel/Fax: 254 020 2251991
NAIROBI, KENYA

10. Bids shall be valid for a bid period of 120 days after bid opening. All Bids must be accompanied by a bid security as indicated in the table above in Kenya Shillings or its equivalent in any freely convertible currency. The bid security shall be in the form of a Bank guarantee and must be from a reputable commercial bank supervised by the Central Bank of Kenya.

11. The address(es) referred to above is (are):

Ministry of Education
Direktorate of Technical Education
The Project Coordinator – GoK/AfDB TVETE (GoK/AfDB TVET PHASE III) Project
Teleposta Towers, Kenyatta Avenue,
P.O. Box 9583 – 00200 Nairobi
Telephone: +254 020 318581 , Tel/Fax: 254 020 2251991
NAIROBI, KENYA
Email: pc.afdbtvetphase2@gmail.com , Website: https://www.education.go.ke/

KENYA VISION 2030

MINISTRY OF EDUCATION

REPUBLIC OF KENYA

AFRICAN DEVELOPMENT BANK GROUP

**REQUEST FOR EXPRESSIONS OF INTEREST
(CONSULTING SERVICES)
INTERNATIONAL COMPETITIVE BIDDING (ICB)**

**SUPPORT TO TECHNICAL AND VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING ENTREPRENEURSHIP (TVETE) PROJECT
(TVET PHASE III PROJECT)-ADF NO. 2100150042254**

AHHD-HUMAN CAPITAL, YOUTH AND SKILLS DEVELOPMENT
Date: 30 July 2024
Financing Agreement reference: ADF NO. 2100150042254
Project ID No: P-KE-IAE-003

EXPRESSION OF INTEREST FOR PROVISION OF CONSULTANCY SERVICE ON INTEGRATION OF THE KENYA NATIONAL LEARNERS RECORDS DATABASE (KNLRD)

The Government of the Republic of Kenya has received financing from the African Development Bank towards the cost of the Support to Technical and Vocational Education and Training and Entrepreneurship (TVETE) project (TVET phase III project) and intends to apply part of the agreed amount of this loan to payments under the contract for a Consultancy Service on Integration of The Kenya National Learners Records Database (KNLRD) under the project.

The services included under this assignment are:

- a) Carry out an in-depth study of the Kenya National Qualifications Authority (KNQA) and its stakeholder Management Information Systems and processes;
- b) Carry out various Management Information Systems integrations that will create a seamless transfer of information and statistics on skills and qualifications; and,
- c) Implement the integrated Kenya National Learners Records Database (KNLRD) in a real working environment for Kenya National Qualifications Authority.

The Ministry of Education, State Department for Technical and Vocational Education and Training now invites eligible consultants to indicate their interest in providing these services. Interested consultants must provide information indicating that they are qualified to perform the services (brochures, description of similar assignments, experience in similar conditions, availability of appropriate skills among staff, etc.). Consultants may constitute joint-ventures to enhance their chances of qualification.

The shortlisting requirement/criteria are:

- a) Eligibility and legal documents (Certificate of incorporation/registration, valid trading license, tax compliance clearance certificates/documents and powers of attorney for the firm; in the case of joint venture, the power of attorney must be authorized by the parties to the JV).
- b) Demonstrated ability of having been involved in successful execution, completion of at least 3 assignments in the past 10 years. Details of the assignment, name and address of the client, scope, value and period should be provided. The EOI should include samples of written outputs from previous assignments.
- c) Core business as a consulting firm with relevant experience in integration of databases.
- d) Technical capability including equipment and personnel to undertake this assignment should be demonstrated in the company profiles (mention the areas of expertise).

(Key Experts will not be assessed during the shortlisting stage)

Eligibility criteria, establishment of the short-list and the selection procedure shall be in accordance with the African Development Bank's **"Procurement Policy for Bank Group Funded Operations"-August 2015**, which is available on the Bank's website at <http://www.afdb.org>.

A consultant will be selected in accordance with the Quality Cost Based Selection method set out in the procurement guidelines/regulations.

Interested consulting firms may obtain further information at the address below during office hours 08.00-17.00 Hours or via email address pc.afdbtvetphase2@gmail.com

The Project Coordinator – GoK/AfDB TVET Projects
Ministry of Education- State Department for Technical and Vocational Education and Training
Teleposta Towers, Kenyatta Avenue, 24th Floor, Room 2412
NAIROBI, KENYA.

Expressions of interest must be delivered to the address below by **16 August 2024 at 10.00 Hours Kenyan local time** and clearly marked **"Consultancy Service on Integration of The Kenya National Learners Records Database (KNLRD)"**.

Ministry of Education
Direktorate of Technical Education
Teleposta Towers, Kenyatta Avenue, 24th Floor Conference Room
P.O. Box 9583 – 00200 Nairobi
Telephone: +254 020 318581
Tel/Fax: 254 020 2251991
NAIROBI, KENYA
E-mail : pc.afdbtvetphase2@gmail.com

Head, Supply Chain Management Services
For: Principal Secretary

KENYA VISION 2030

Kituo cha uchukuzi bandarini cha Shl.8 bilioni chakaribia kukamilika

NA SADIK HASSAN(KNA)

Awamu ya kwanza ya ujenzi wa kituo kikuu cha usafiri wa baharini na wa bandari chini ya Mradi wa Ujuzi kwa Mabadiliko na Ushirikiano wa Kikanda wa Afrika Mashariki (EASTRIP) unakaribia kukamilika.

EASTRIP unatekelezwa katika taasisi 13 za kikanda za Elimu na Mafunzo ya Kiufundi (TVET) nchini Kenya, Ethiopia na Tanzania. Taasisi hizi zinazingatia ukuzaji wa ujuzi katika Uchukuzi, Kawi, Utengenezaji, na ICT.

Chuo cha Kitaifa cha Kiufundi cha Kitaifa cha Kenya (KCNP), Taasisi ya Majengo na Teknolojia ya Barabara Kuu ya Kenya, Taasisi ya KenGen Geothermal, Chuo cha Kitaifa cha Kiufundi Kisumu, na Chuo cha Kitaifa cha Kiufundi cha Meru zilichaguliwa nchini Kenya.

Kupitia ufadhili kutoka kwa Benki ya Dunia na Serikali ya Kenya, KCNP ilichaguliwa kuendeleza kituo cha kieneo cha ubora katika usafiri wa baharini na vifaa vya bandari vinavyolenga kuzalisha wataalamu wa kuhudumu katika sekta ya baharini inayokila mra.

Naibu Mkurugenzi wa TVET katika Wizara ya Elimu, Bw Archer Arina, katika ziara ya ufuntiliaji na tathmini ya taasisi hiyo iliyoko kwenye shamba la ekari 40 huko Waa, Kaunti ya Kwale, alisema mradi huo ulioanza 2022 umekamilika kwa asilimia 75.

Aliripoti kuwa ujenzi unaendelea vizuri, ingawa kwa kasi ndogo, huku timu ikien-delea na kazi ya kutafuta uk-

Kikosi kutoka Wizara ya Elimu na Baraza la Vyuo Vikuu vya Afrika Mashariki (IUCEA) chakagua kazi za ujenzi katika Kituo cha Usafirishaji na Usafirishaji wa Baharini cha Kanda katika Kaunti ya Kwale.

weli ili kutatua changamoto za mradi huo.

“Mradi huo, unaogharimu Shl.8 bilioni, unajumuisha ujenzi na usambazaji wa vifaa vya ujenzi, unaolenga kuunda mifumo ya utendaji zaidi ya miundo tu,” Arina alisema.

Ujenzi huo unaohusisha kituo cha bahari, kituo cha upishi na Mkataba wa Kimataifa wa Viwango vya Mafunzo, Vyeti na Utunzaji wa Saa kwa Mabaharia (STCW) na dimbwi la kuoge-lea utagharimu Sh600 mil-

ioni.

Kiasi kilichobaki kitatumika kununu vifaa vya miundo. “Hadi sasa, hawajatumia pesa zote zinazohitajika. Mradi ulikamilika kwa takriban asilimia 75 kufikia Mei; kwa hivyo, kazi iliyobaki ni takriban asilimia 25,” Arina alieleza.

Kwa upande wake, Naibu Katibu Mtendaji wa Baraza la Vyuo Vikuu vya Afrika Mashariki (IUCEA) Dkt Idris Rai alisema taasisi hiyo iko tayari kuleta mabadiliko katika ukanda huu.

Dkt Rai aliongoza kitengo cha uwezeshejai wa kanda (RFU), mratibu wa mradi uliopewa jukumu la kuandaa sera zinazolenga kuoanisha mifumo ya TVET katika kanda na kufuatilia na kutathmini utekelezaji wa miradi hiyo.

“Tumeona majengo; kazi zimekuwa zikiendelea vizuri. Kuna kazi kubwa ya kuifanya taasisi hii kuwa ya kikanda ambayo inaweza kuchukua wanafunzi kutoka mataifa mengine washirika,” alisema.

Dkt Rai alisema kuwa baadhi ya nchi katika eneo hilo, zinaweka kipaumbele Uchumi wa Majini na hivyo kuna mahitaji na uwezekano wa kuifanya taasisi hiyo kuwa ya kikanda.

“Uchumi wa Majini unapewa kipaumbele katika nchi kadhaa washirika. Unaweza kuka. Ukiangalia utali, usafiri wa baharini na vifaa vinatazamiwa kukua,” alisema na kuongeza kuwa uwezekano wa ajira katika sekta hiyo pia utaongezeka kwani sekta hiyo itatoa ujuzi unaohitajika kwa vijana ambaa wataajiriwa.

Viongozi wa Wajir wajadili namna ya kuzuia mizozo ya kijamii

Kamishna wa Kaunti ya Wajir Karuku Ngumo akihitubu wakati wa kikao na wanahabari mjini Wajir mnamo Jumatano Julai 24, 2024.

NA HAMDI BUTHUL(KNA)

Mashirika yanayohusika na usalama katika Kaunti ya Wajir, kwa usaidizi wa Vision Corps Initiative (VCI), wanafanya mazungumzo ya amani na viongozi wa eneo hilo, wakiwemo wawakilishi kutoka kwa vijana, wanawake na wazee kudumisha amani.

Mchakahuo wa kuhusisha umma unalenga kuboresha uwiano wa kijamii na kubadilishana ujuzi ili kupata mbinu za kuzuia migogoro katika kanda.

Kamishna wa Kaunti ya Wajir Karuku Ngumo alisitisit umuhimu wa ushirikiano kati ya VCI, serikali ya kaunti, na mashirika ya usalama katika kutekeleza mipango ya amani na utatuzi wa mizozo katika maeneo yenye migogoro katika Kaunti ya Wajir.

“Lengo kuu la mipango hii ya amani ni kuzuia migogoro inayotokana na rasilimali, kukuza amani endelevu, na kui-marisha umoja kati ya jamii katika eneo na mipaka ya kaunti,” Kamishna Ngumo alisema.

Akizungumza wakati wa kikao na wanahabari mjini Wajir, Ngumo albainisha umuhimu wa mikutano ya hadhara katika kufikia amani na kusisitiza umuhimu wa kudumisha mazungumzo yanayoendelea kati ya washikadaa na wanajamii.

Ngumo aliset kuwa watu kutoka kwa umma walitoa maoni yao kuhusu hatua ambazo mashirika ya usalama, serikali za kaunti na mashirika yasiyo ya kiserikali yanaweza kuchukua ili kuimarisha amani na usalama katika kaunti.

“Juhudi hizi za ushirikiano zinalenga kukuza amani na maendeleo endelevu,” aliongeza.

Ahmed Noor, Afisa Mkuu Mtendaji wa Vision Corps Initiative, aliangazia kujitolea kwa pamoja katika kufanikisha kuishi kwa amani na ustawi kwa Kaunti ya Wajir.

“Tulijadili kuishi pamoja kwa amani na washikadaa wote katika Wajir. Wawakilishi kutoka vikundi vya vijana, vikundi vya wanawake, watetezi wa walemaru, walio wachache, maafisa wa serikali ya kitaifa na kaunti, na mashirika ya usalama walikuwepo,” Noor alieleza.

Noor alielezea migogoro mbalimbali inayoathiri eneo hilo, ikiwa ni pamoja na migogoro ya rasilimali, matumizi mabaya ya madawa ya kulevyia, ukame, mabadiliko ya hali ya hewa, uwekaji mipaka na migogoro ya mipaka, na masuala ya kisiasa.

**KENYA
VETERINARY
BOARD**

THE VETERINARY SURGEONS AND VETERINARY PARAPROFESSIONALS ACT (NO.29 of 2011)

**TAARIFA YA KUSIMAMISHWA KWA
DKT JOAN CHEPKEMOI
KVB REG NO. 3109**

KATIKA UTEKELEZAJI wa mamlaka yaliyotolewa na Kifungu cha 35 (1)(b), (5) cha Sheria ya Madaktari wa Mifugo na Wataalamu wa Usaidizi wa Mifugo, 2011, notisi inatolewa kwamba Bodi ya Mifugo ya Kenya imeagiza kusimamishwa kazi kwa Joan Chepkemoi (Dk.), Usajili Na. 3109 kutoka kwa sajili ya madaktari wa upasauji wa mifugo w.e.f. Julai 15, 2024.

Kwa hiyo, kwa mujibu wa Kifungu cha 13 (1) hataruhusiwa kufanya kazi, au kujiedhesha, iwe moja kwa moja au kwa njia isioyo ya moja kwa moja kama kufanya kazi au kuwa na uwezo wa kufanya kazi kama daktari wa mifugo au kuchukua kazi kama hiyo isipokuwa kama amesajiliwa na kupewa leseni.

Msajili
KENYA Veterinary Board

TEACHERS SERVICE COMMISSION

CAREER OPPORTUNITY – RE-ADVERTISEMENT

The Teachers Service Commission (TSC) is an independent Commission established under Article 237 of the Constitution of Kenya, 2010.

The Commission invites applications from qualified, experienced, result oriented and highly motivated Kenyans to fill the position listed below:

S/ No	Position	Job Refer- ence No.	Available Position	TSC Grade	Terms of Appointment
1.	Director Human Resource and Development	41/2024	1	3	Contract

Interested candidates are requested to visit the Commission website www.tsc.go.ke for more information about the vacancy. Applications should be received not later than 5:00 p.m. on 13th August 2024.

The Teachers Service Commission is an equal opportunity employer as per the Constitutional provisions and law. Persons with disabilities (PWDs) are encouraged to apply.

Please note that only shortlisted candidates will be contacted.

SECRETARY/CHIEF EXECUTIVE

Mpango wa serikali wa lishe shuleni wavutia wanafunzi

NA ANTONY MELLY NA RICHARD MUHAMBE(KNA)

Wazazi katika Kaunti ya Pokot Magharibi wame-takiwa kuhakikisha watoto wao wote wanarejea shuleni huku serikali ikiendelea na mipango ya kuwawekea watoto wanaokwenda shuleni mazingira mazuri ya kusoma.

Akizungumza wakati wa usambazaji wa chakula shuleni chini ya mpango wa lishe shuleni huko K-penguria, Mkurugenzi wa Elimu wa Kaunti (CDE) Simon Wamae alisema vi-wango vya umaskini huko Pokot Magharibi huwa juu sana, na baadhi ya wazazi huwaandoa watoto wao shuleni kwa sababu hawawezi kumudu mlo mara tatu kwa siku.

Wamae alisema kuwa kutokana na kuwasili kwa shehena ya chakula shuleni, wazazi hawana sababu ya kuwaweza watoto wao wanaokwenda shule nyumbani kwa vile wanaweza kupata chakula shuleni.

“Baada ya kupata chakula cha mchana, baadhi ya watoto wanaweza kwenda siku inayofuata bila kula. Shule zetu sasa zina chakula, na wazazi wanaombwa kuwareje-sha watoto wao shuleni,”

Chakula cha Mpango wa lishe shuleni ulipokelewa katika Kaunti ya Pokot Magharibi kutoka kwa Serikali ya Kenya kuititia Baraza la Kitaifa la Elimu ya Wahamaji nchini Kenya. Picha Na Anthony Melly.

mkurugenzi wa elimu wa kaunti alisema.

Alisisitiza kuwa mpango huo unafadhiliwa na Serikali ya Kenya kuititia Baraza la Kitaifa la Elimu ya kwa Jamii za Kuhama-hama nchini Kenya.

Alisisitiza kuwa kutoa chakula shuleni sio tu kunaongeza idadi ya wanafunzi bali pia kunaboresha fursa ya wanafunzi kupata elimu.

“Tunaamini kwamba kuonekana kwa moshi mweupe jikoni kunaonyesha ujio wa karibu wa usambazaji wa chakula kuititia mpango wa lishe shuleni, ambao una-aweza kusaidia Wizara ya Elimu katika kuhimiza wanafunzi kuhudhuria

masomo,” alisema.

Wamae alifichua kuwa tarari wamepokea shehena kamili ya chakula kwa mpango wa lishe shuleni katika kaunti ny-ningi ndogo.

Alifichua kuwa, “ka-tika Kaunti Ndogo ya Pokot Kusini, takriban asilimia 80 ya chakula cha wanafunzi kime-wasilihwa, na tunatarajia kupokea shehena kamili mwishoni mwa juma.”

Pia aliwahimiza walimu shuleni kushughulikia chakula ipasavyo kwa kuhakikisha kinahifadhiwa kwa usalama ili kuzuia kuharibika na kuepuka kupotea kwa kutoa ulinzi wa kutosha na kupika vi-pimo sahihi.

Wizara ya Afya yaongoza kampeni kubwa ya upanzi wa miti W. Pokot

NA RICHARD MUHAMBA NA ANTONY MELLY(KNA)

Wizara ya Afya (MOH) imeongeza juhudzi za kupa-panda miti huko Pokot Magharibi ili kupunguza athari za mabadiliko ya hali ya hewa na kunga mkono mkakati wa kitaifa wa kushughulikia changamoto za mazingira.

Bodi ya Kuthibiti Dawa na Sumu, kwa ushiriki-anano na Taasisi ya Kenya ya Utafiti wa Nyanya, Huduma ya Misitu ya Kenya, na Wizara ya Mambo ya Ndani, ime-ongeza shughuli za kupa-panda miti katika Misitu wa Serikali wa Kasang’ar na katika shule mbili katika Kaunti Ndogo ya Pokot Kusini, Kaunti ya Pokot Magharibi.

Taasisi ya Kenya ya Utafiti wa Nyanya ilitoa miche ya miti ili kusaidia juhudi za kuhifadhi mazingira, ikisisitiza umuhimu wa hewa safi kwa wanyama na wanadamu.

Wakati wa zoezi hilo, Dkt Peter Mbugua, kiongozi wa timu kutoka Wizara ya Afya, alibainisha

kuwa hii ilikuwa timu ya pili kushiriki hafla ya upanzi wa miti ndani ya kaunti hiyo.

“Tumepanda jumla ya miche ya miti 11,200 leo katika shule hizo mibili. Mpango wetu ni kupa-panda miti mingi zaidi kila mwaka kwa muongo ujao ili kufikia lengo ililowekwa kwa huduma yetu,” alisema wakati wa zoezi hilo katika Shule za Msingi za Kamonges na Kaptabuk. Wizara ya Afya imepewa jukumu la kuon-goza upanzi wa miti katika Kaunti za Pokot Magharibi na Elgeyo-Marakwet.

Dkt Mbugua alitangaza kuwa kundi jingine ku-to-ka MOH litazuru kaunti hiyo kwa mpango kama huo, unaolenga kupanda miti 25,000 katika kila zi-ara za mara kwa mara.

Mtafiti katika Taasi-si ya Utafiti wa Nyanya Kenya Dkt Sharon Chepk-

Zaidi ya hayo, alisisitiza haja ya kutunza miti hiyo kwa manufaa ya vizazi vi-javyo.

Mhifadhi wa Msitu wa Kaunti ya Pokot Magharibi Benjamin Kore alisisitiza umuhimu wa kutunza miti iliyopandwa hadi kufikia ukomavu.

Alisema kuwa kaunti inianuia kupanda miti milioni 150 ndani ya muongo mmoja, na lengo la kila mwaka ni miti milioni 15.

“Hii ina maana kwa kila msimu wa kupanda miti; lazima tupande miti 50,000 ili kutimiza makadirio ya kila mwaka ili hatimaye kufikia lengo katika kaunti kwa miaka kumi. Tumeama kutoka kwa kupanda tu hadi kupa-panda miti kwani lazima tuhakikishe kwamba miche yote ya miti iliyo-pandwa inakua hadi kumomaa,” alisema mhifadhi huyo.

Aliwahimiza wakazi wa eneo hilo kutanguliza upanzi wa miti katika makazi yao ili kusaidia kuongeza miti katika kaunti hiyo.

ILANI MAALUMU YA MANUNUZI MWALIKO WA ZABUNI [IFB] BIDHAA(MCHAKATO WA KUTOA ZABUNI YA BAHASHA MOJA)

MNUNUZI :	WIZARA YA ELIMU – IDARA YA SERIKALI YA ELIMU YA UFUNDI NA UFUNDI NA MAFUNZO
MRADI :	MSAADA KWA ELIMU NA MAFUNZO YA UFUNDI NA USTADI (TVET) KWA MRADI WA KUENDELEZA UJUZI HUSIKA - (GOK/AfDB TVET AWAMU YA PILI)
NCHI :	KENYA
TAREHE :	Juni 30, 2024
MKOPO NO.:	ADF No. 2100150033295

1. Mwaliko huu wa Zabuni unafuatia Notisi ya Ununuza wa Jumla (GPN) ya mradi huu ambayo ilionekana katika Toleo la Biashara ya Maendeleo Na. AfDB656-09/15 lilochapishwa mnamo Septemba 09 -2015 na kwa Tovuti ya Mtandao ya Benki ya Maendeleo.

2. Serikali ya Jamhuri ya Kenya imepokea ufadili kutoka kwa Hazina ya Maendeleo ya Afrika baada ya hapa inarejelewa kama Benki kughamaria Msaada wa Elimu ya Ufundu ya Mafunzo Stadi (TVET) kwa ajili ya mraidi wa Awamu ya Pili ya Maendeleo ya Ujuzi Husika na inakusudia kuomba sehemu ya ya mapato ya malipo chini ya kandarasi ya Ugavi, Uwasilishaji, Usakinishaji, Urekebishi, Uagizaji na Mafunzo kuhusu matumizi na Utunzaji wa maunzi ya Mfumo wa Kusimamia Masomo (LMS) kwa kituo cha Kitaifa cha TVET ODeL katika Kenya School of TVET.

3. Wizara ya Elimu - Idara ya Elimu ya Ufundu, Ufundu na Mafunzo sasa inakaribisha Zabuni zilizofungwa kutoka kwa Wazabuni wanaostahiki kwa Ugavi, Uwasilishaji, Ufungaji, Urekebishi, Uagizaji na Mafunzo juu ya matumizi na Matengenezo ya maunzi ya Mfumo wa Usimamizi wa Mafunzo (LMS) kwa ajili ya Kituo cha kitaifa cha TVET ODeL katika Shule ya Kenya ya TVET kama inavyoonyeshwa hapa chini:

OCBN NO.	Lot No.	Taasisi	Kiasi cha Dhamana (KES)
1. OCBN/TVET PHASE II/EQUIP/ODEL/23-24	Ugavi, Utoaji, Ufungaji, Urekebishi, Uagizaji na Mafunzo juu ya matumizi na Matengenezo ya Vifaaya Mfumo wa Kusimamia Masomo (LMS) kwa kituo cha Taifa cha TVET ODeL	Kenya School of TVET	1,000,000.00

4. Wazabuni wanaweza Kutoa zabuni kwa kura moja au zaidi, kama inavyotumika na, kama iliyofanuli-wa zaidi katika hati ya zabuni. Wazabuni wanaotaka kutoa punguzo iwapo watapewa kura zaidi ya moja kadri inavyotumika wataruhusiwa kufanya hivyo, mradi punguzo hilo limejumuishwa katika Barua ya Zabuni.

5. Zabuni itafanya kuititia Mbinu ya Wazi ya Zabuni ya Ushindani (Kitaifa), (OCBN) kama iliyobainishwa katika **Mfumo wa Ununuza wa Benki 2015** na iko wazi kwa wazabuni wote wanaostahiki kama iliyofanuli-wa katika Mfumo wa Ununuza.

6. Wazabuni wanaostahiki wanaweza kupata maelezo zaidi na kukagua hati ya zabuni wakati wa saa za kazi 0800 hadi 1700 kwa anwani iliyo hapa chini:

**Wizara ya Elimu- Idara ya Elimu na Mafunzo ya Ufundu na Ufundu
Mratibu wa Mradi – GoK/AfDB TVETE (GoK/AfDB TVET AWAMU YA III)
Teleposta Towers, Barabara ya Kenyatta, Ghorofa ya 24, Chumba 2412 NAIROBI, KENYA.
Barua pepe : pc.afdbtvetphase2@gmail.com**

7. Hati ya zabuni katika Kiingereza inaweza kunauniliwa na Wazabuni wanaostahiki baada ya kuwasilisha ombi lilioandikwa kwa anwani iliyo hapa chini na baada ya malipo ya ada isiyorejeshwa ya **Shilingi Elfu Moja (KES. 1,000)** au inayolingana nayo katika sarafu inayobadilika bila malipo, kwa Cashier Wizara ya Elimu-Idara ya Serikali ya Elimu na Mafunzo ya Ufundu, Harambee Avenue, Jogoo House B, Chumba cha Ghorofa ya 9 925. Hati za zabuni pia zinaweha kutazamwa na kupakuliwa bila malipo kutoka kwa tovuti ya **Wizara ya Elimu https://www.elimu.go.ke/**. Wale wanaochagua kupakula hati ya zabuni na kunaunila kuwasilisha zabuni **LAZIMA** wasajili maelezo yao katika ofisi ya Mratibu wa Mradi, Teleposta Towers, Kenyatta Avenue, 24th Floor, Room 2412 au kuititia barua pepe **pc.afdbtvetphase2@gmail.com** kwa madhumuni hayo. ya kupokea taarifa nyingine yoyote, ufanuzi na nyongenza.

8. Mzabuni ataribu kurasa zote za hati za zabuni zilizowasilishwa kwa kufuatana.

9. Zabuni lazima ziwasilishwe kwa anwani iliyo hapa chini mnamo au kabla ya **tarehe 29 Agosti 2024, 10.00 asubuhi Saa za Ndani**. Zabuni ya Kielektroniki **HAITARUHSIWA**. Zabuni zilizochelewa zitakataliwa. Zabuni zitafunguliwa hadharani mbele ya wawakilishi waliotheuliwa na Wazabuni na yeote atakayechagua kuhudhuria katika anwani iliyo hapa chini:

**Wizara ya Elimu- Idara ya Serikali ya Ufundu, Elimu ya Ufundu na Mafunzo
Kurugenzi ya Ufundu, Elimu ya Ufundu
Teleposta Towers, Barabara ya Kenyatta,
Ghorofa ya 24, Chumba 2412 S.L.P 9583 - 00200 Nairobi
Simu: +254 020 318581, Tel/Fax: 254 020 2251991
NAIROBI, KENYA**

10. Zabuni zitakuwa halali kwa muda wa siku 120 baada ya kufunguliwa kwa zabuni. Zabuni zote lazima ziambatane na dhamana ya zabuni ya **Shilingi Milioni Moja za Kenya (KES 1,000, 000)** au inayolingana nayo katika sarafu yoyote inayoweza kubadilishi bila malipo. Dhamana ya zabuni itakuwa katika **mfumo wa dhamana ya Benki** na lazima itokane na benki ya biashara inayotambulika inayosimamiwa na Benki Kuu ya Kenya.

11. Anuani zilizorejelewa hapo juu ni (ni):

**Wizara ya Elimu
Kurugenzi ya Elimu ya Ufundu
Mratibu wa Mradi – GoK/AfDB TVETE (GoK/AfDB TVET AWAMU YA III)
Teleposta Towers, Barabara ya Kenyatta,
S.L.P 9583 - 00200 Nairobi
Simu: +254 020 318581
Simu/Faksi: 254 020 2251991
NAIROBI, KENYA
Barua pepe: pc.afdbtvetphase2@gmail.com
Tovuti: https://www.education.go.ke/**

Wakulima wahimizwa kutumia mfumo wa thamani wa mpunga

BY PATRICIA KOMBO(PCO)

Serikali imesisitiza ju-kumu muhimu la Biashara Ndogo na za Kati (MSMEs) katika kukuza maendeleo ya kiuchumi, uundaji wa ajira na kumpunguza umaskini kama njia kuu ya kufikia Ruwaza ya 2030.

Akizungumza katika mukutano na wakulima wa mpunga kutoka Magharibi na Nyanza, Katibu wa Maendeleo ya Biashara Ndogo na za Kati (MSME) Susan Mang'eni aliwataka wakulima kuchunguza

mfumo wa thamani katika kilimo cha mpunga ili ku-pata mapato zaidi kutoka kwa sekta hiyo.

Bi Mang'eni pia alisitisiza haja ya wakulima kuunda vikundi vidogo vidogo ambavyo vita-wawezesha kupata fedha, kujengewa uwezo, na kuendeleza biashara zao kama njia ya kuimari-sha mifumo muhimu ya thamani katika sekta ya kilimo cha mpunga na pamba. "Kuna fursa nyingi sana katika mfumo wa thamani wa mchele. Kwa

mfano, kutumia teknolo-jia mpya ya ufugaji wa samaki wa tope kwenye shamba la mpunga au ku-tumia pumba za mpunga kama chanzo cha

kawi na samadi, jambo ambalo sio tu litaongeza kipato chako na maisha yako bali pia utahakikisha una 'Pesa Mkononi' Bi Mang'eni alisema.

Akizungumzia suala la ukosefu wa fedha, katibu aliwataka wakulima kuingia katika mipango mbalimbali ya kifedha inayotolewa na serikali ili

kusaidia ukuaji wa MSME na kuchochea ushiriki wa kiuchumi wa watu wengi kuelekea ukuaji shirikishi kama vile Hazina ya Hasla na Hazina ya Uwezo.

Wakati wa mazung-umzo ya Bi Mang'eni na wakulima kutoka kwa miradi ya Un-

Tunashirikiana na kaunti na mashirika mengine miongo-ni mwao Hustler Fund

yunyuza ya Kuja ya Chini, walionyesha wasi-wasi wao kuhusu ukosefu wa miundomsingi ya ku-tosha ya unyunyuzaji,

fedha na upatikanaji wa soko kama kikwazo kwa utumaji wao kamili wa ardhi iliyopo. Mpango wa unyunyuzaji wa ekari 19,000 ambaao una wami-likili 3,500 wa mashamba na wakulima 10,000 ulianzishwa mwaka 2013 na kuanza kufanya kazi mwaka 2019 unatumia takriban asilimia 30 ya ardhi yote kutohana na upa-

tikanaji mdogo wa mitaji na kukosa soko tayari.

Ziara ya katibu inalenga kutathmini mifumo ya thamani iliyopo na ku-tambua fursa za ukuaji wa wakulima wadogo wadogo. Mbali na kushughulikia changamoto za mara moja, ziara hiyo inachunguza fursa pana za ukuaji ndani ya sekta ya mchele. "Tunashirikiana na serikali za kaunti na mashirika mengine tofauti kati yao Hazina ya Hasla na Hazina ya Uwezo," alisema.

Mpango wa matokeo ya haraka walenga ulanguzi punda kaunti 12

NA MABEL KEYA-SHIKUKU(KNA)

Serikali imesisitiza kujitolea kwake kuangamiza uchinjaji haramu na ulanguzi wa nyama ya punda nje ya nchi ili kunusuru punda wanaokabiliwa na hatari ya kutoweka.

Ili kubaliana na tishio hilo, serikali ilianzisha Mpango wa Siku 100 wa Matokeo ya Haraka (RRI) Aprili 16 mwaka huu ili kusimamia utekelezaji wa sheria na kanuni zinazoshughulikia masuala ya uchinjaji na ulanguzi wa nyama ya punda na kuokoa punda hao kutoweka.

Mpango huo unalenga kaunti 12 zinazokumbwa na tishio hilo, zikiwemo Turkana, Kajiado, Nairobi, Bomet, Kitui, Machakos, Embu, Narok, Kiambu, Nakuru, Lai-kiopia, na Makueni.

Akizungumza mjini Naivasha pembezoni mwa mukutano wa mashirika mbalimbali wa kukagua maendeleo ya RRI na miongozo na sheria za kubaliana na tishio la uchinjaji na ulanguzi wa punda, Kamishna wa Kaunti ya Nairobi David Wanyonyi alisema Nairobi imetambuliwa kuwa soko kubwa zaidi la uuzaji haramu wa nyama ya punda, iki-fuatiwa na Nakuru na Kiambu.

"Lakini si jambo la kuhuzunisha kwa sababu katika kipindi hiki cha RRI, ambacho tuko katikati, tumekamata visa 15 vya nyama ya punda iliyosafirishwa kinyume cha sheria na kuvunja baadhi ya mitandao jijini Nairobi," Bw Wanyonyi alisema.

Wanyonyi, ambaye alikuwa akimwakilisha Mkuu wa eneo la Nairobi (RC) Bw Katee Mwanza katika hafla hiyo, alisema

Naibu Mkurugenzi wa Huduma za Mifugo Idara ya Mifugo Naivasha Dkt Allan Azegele akihitubia washiriki wa Naivasha Jumatatu wakati wa mukutano wa ngazi ya juu wa kukagua Mpango wa Matokeo ya Haraka (RRI) ili kutekeleza sheria na kanuni zinazohusu uchinjaji haramu wa punda na utoroshaji wa punda katika nchi.

ya punda.

Naye Mkurugenzi wa Brooke Kanda ya Afrika Mashariki Bw Raphael Kinoti kwa upande wake aliiomba Serikali kuziba mianya yote inayotumika kuangamiza nyama ya punda na bidhaa nyingine nchini China ambalo ni soko kuu la biashara hiyo kinyume cha sheria.

Alipongeza Shirika la Ndege la Emirates na like la Qatar kwa kupiga marufuku usafirishaji wa nyama ya punda kwenye ndege zao za mizigo na kuyataka mashirika mengine ya ndege kuiga mfano huo.

"Lakini mengi zaidi yanafaa kufanywa kwani usafirishaji wa bidhaa hizi za punda pia una-fanywa kwenye bahari kuu kuitia meli," Kinoti alisema.

Kajiado na Turkana kuwa ndizo zilizoathiriwa zaidi na biashara hiyo haramu.

Mkurugenzi huyo wa Kanda pia alifichua kuwa biashara hiyo haramu imesababisha kupungua kwa idadi ya punda nchini kutoka milioni 1.8 mwaka wa 2009 hadi milioni 1.1 mwaka wa 2019. Hii ni kulingana na ripoti ya Shirika la Kitaifa la Takwimu Kenya (KNBS).

"Wizi wowote wa punda huacha familia zikiwa na huzuni kwani mnyama huyu ndiye chanzo chao cha mapato na msaada nyumbani. Ikumbukwe pia kuwa walanguzi hawa pia husafirisha nje nyama za wanyama wengine, wengi wao wakiwa ni wanyamapori na hata binadamu," Kinoti alisema.

NCPD yashinikiza mageuzi ya kitamaduni kukomesha ndoa za mapema Garissa

NA JACOB SONGOK (KNA)

Bara za Kitaifa ku-husu Idadi ya Watu na Maendeleo (NCPD) linatoa wito kwa wahudumu wote katika Kaunti ya Garissa kuendeleza kampeni yao ya kuondoa mila na desturi zinazozuia uwezesaji wa wanawake katika eneo hilo.

Mkurugenzi Mkuu wa NCPD Dkt Mohamed Abey alisema ndoa za mapema, unyanyasaji wa kijinsia (GBV), na mimba za matineja zinapaswa kuangamiza kikamilifu iwapo wasichana wadogo na wanawake watafikia fursa zinazotolewa na serikali na mashirika mengine.

Dkt Abey alisema kuwa tamaduni zilizopitwa na wakati zinawazuia wanawake kushindana na wenzao wa kiume kwa rasilimali zinazokusudiwa kuboresha viwango vyao vya maisha.

"Serikali na mashirika mengine ya serikali yana-toa fursa sawa kwa Wak-kenya wote bila kujali jinsia zao, lakini tamaduni za zamani zime-wanya-ima wanawake wetu fursa hizi," Dkt Abey alisema.

"Ninataka kuwasihii wote kutekeleza jukumu letu katika kuhakikisha kuwa tamaduni hizi zinakomesha kwa sababu ni kinyume cha sheria," aliongeza.

Mkurugenzi Mkuu huyo alisema kuwa ipo haja ya kuendelea kutoa elimu kwa wananchi kwa ujumula kuhusiana kwanini tamaduni hizi mbaya zitawafungia wanawake katika eneo hilo kupata fursa zinazotolewa na serikali kuwawezesha.

Abey alikuwa akizungumza katika hoteli moja ya Garissa wakati wa kuhamasisha Sera ya Kitaifa

Mkurugenzi Mkuu wa NCPD Dkt Mohamed Abey akizungumza na wanahabari. Kulia kwake ni Kamishna wa Kaunti ya Garissa Mohamed Mwabudzo.

ya Idadi ya Watu iliyoo katika Sera Nambari 1 ya 2023.

Sera hiyo inalenga kutoa mwelekeo wa kisera kuhusu usimamizi wa masuala ya idadi ya watu na maendeleo nchini ili kuboresha maisha na ustawi wa watu.

Alisema mienendo ya idadi ya watu Kaskazini mwa Kenya ni tofauti kabisa na maeneo mengine.

"Kiwango cha umas-kin hapa pia ni cha juu sana huku zaidi ya asilimia 60 umaskini mkuubwa. Mambo yanayohusiana na vifo vya uzazi pia yako juu," alisema.

Dkt Amey alisema mienendo ya idadi ya watu inataliwa na mabadiliko ya idadi ya watu na umri kupitia mabadiliko ya vifo, uzazi, na uhamaji. Mambo haya matatu ya msingi aliongeza, kwa upande wake, yanafungamana kwa karibu na maendeleo.

Rais akutana na wakuu wa polisi baada kuapishwa rasmi

Tume ya Kitaifa ya Huduma ya Polisi iliungana na Rais Dkt. William Ruto katika kikao cha kuwakabidhi rasmi Naibu Inspeksi Jenerali wa Polisi aliyeapishwa hivi karibuni, Huduma ya Polisi ya Kenya Eliud Lagat na Naibu Inspeksi Jenerali wa Polisi, Huduma ya Polisi ya Utawala Gilbert Masengeli katika Ikulu ya Mombasa.

Naibu Inspeksi Jenerali walichukua moja kwa moja jukumu la Makamishna katika Tume ya Kitaifa ya Huduma ya Polisi.

Mwenyekiti wa Tume Eliud Kinuthia (Mzungu) alihudhuria hafla hiyo Mwenyekiti wa VITI Dkt. Alice Otwala, Makamishna John Ole Moyaki, Dkt Lilian Kiamba, Edwin Chelugut, Inspeksi Jenerali mteule wa Polisi Douglas Kanja, Katibu Tawala na Afisa wa Uhaisbu katika NPS Bernice Lemedekeet na Katibu wa Tume/ Mkurugenzi Mtendaji Peter Leley.

KASNEB, KEBS kutatua mapungufu ya usimamizi wa ubora wa diploma mpya

NA NURU SOUD NA FATMA SAID(KNA)

Bodi ya Kitaifa ya Mtihani ya Wahasibu na Makatibu nchini (KASNEB), kwa ushirikiano na Shirika la Viwango la Kenya (KEBS), imezindua kozi ya Diploma ya Usimamizi wa Ubora (DQM) na ya Meneja Aliyeidhinishwa wa Fedha za Umma (CPFM).

Kozi hizi zinalenga kuwapa wataalamu ujuzi unaohitajika ili kui-marisha maendeleo ya kitaaluma na usimamizi wa ubora katika nyanja zao, kushughulikia pengo kubwa katika mifumo ya usimamizi wa ubora ndani ya nchi na kote Afrika.

Akizungumza kwa naba ya Katibu wa Wizara ya Fedha, Dkt Chris Kiptoo, katika Kongamano la Kimataifa la KASNEB la Wataalamu mjini Mombasa, Mwanachama wa Bodi ya KASNEB Bi Jane Njogu Macharia alipongeza KASNEB na KEBS kwa hatua yao ya kujenga uwemo kupitia maendeleo endelevu ya kitaaluma.

Alikariri kwamba Idara ya Serikali imejitolea kikamilifu kukuza mazingira ambayo yanasaidia kujifunza na ukuai.

“Tunatambua umuhimu wa kuwapa wataalamu wetu ujuzi unaohitajika ili kukabiliana na matatizo ya ulimwengu.

Kupitia ushirikiano unaendelea, tunaweza ku hakikisha kwamba wataalamu wetu wanansalia katika mstari wa mbele katika nyanja zao, tayari kukabiliana na changamoto na kutumia fursa,” Macharia alisema.

“Ninafuraha kutambua kwamba mukutano huu wa kimataifa umetoa kongamano la ushirikiano wa hali ya juu kuhusu maeneo yanayoibuka na yanayofaa kwa wataalamu,” Macharia aliongeza.

Mjumbe huyo wa bodi alisema mukutano huo ulijiri wakati muhimu, wakati nchi inapitia changamoto na fursa changamano za kiu-chumi, akieleza kuwa ufahamu na suluhisho zitakazotolewa katika kongamano hilo zitachangia ukuaji wa kitaaluma wa kila mshiriki kuelekea dhamira ya pamoja ya ustawi wa kiuchumi.

Aidha alisema inawakilishi nafasi kubwa ya fursa katika nyanja ya kimataifa, dhana ambayo

Mjumbe wa Bodi ya KASNEB, CPA Jane Njogu Macharia (kulia), Esther Ngari, Mkurugenzi Mkuu, KEBS (wa pili R), Nancy Muriuki, Mwenyekiti wa Bodi ya KASNEB, (L) na Nicholas Letting, Katibu na Mkurugenzi Mtendaji KASNEB (wa pili L) wakati wa uzinduzi wa kozi za Diploma ya Usimamizi wa Ubora (DQM) na Meneja wa Fedha wa Umma Aliyeidhinishwa (CPFM) zilizofanyika katika Hoteli ya Pride Inn Beach, Mombasa. Picha na Fatma Said.

inaleta changamoto ya kuwa makini zaidi na kuitafuta uwezekano mpya, ambapo wataalamu wa Kenya wanaweza kuleta athari kubwa katika jukwaa la kimataifa.

Mwanachama wa Bodi ya KASNEB, CPA Jane Njogu Macharia ambaye alimwakilishi Katibu wa Hazina ya Kitaifa, Chris Kiptoo wakati wa uzinduzi rasmi wa Kozi za Diploma ya Usimamizi wa Ubora (DQM) na Udhibiti wa Fedha za Umma (CPFM) katika Hoteli ya Pride Inn Beach, Mombasa.

Kwa upande wake, Nicholas Letting, Afisa Mkuu Mtendaji wa KASNEB alibainisha kuwa kozi hizo mbili zinaendeshwa na mahitaji ya soko na zimekusudiwa kwa wataalamu wajao katika sekta ya usimamizi, haswa wale wanaofanya kazi katika Wizara ya Fedha, ambao wanaweza kuhitaji kuboresha sifa zao, maarifa na ujuzi katika usimamizi wa fedha za umma.

Kwa upande wake,

Mkurugenzi Mkuu wa KEBS, Esther Ngari, alikariri kuwa shirika hilo limekuwa likiendezeza Kozi ya Diploma ya Usimamizi wa Ubora (DQM) tangu 2018 ili kufidia

pengo la kozi na mafunzo ya kina nchini kuhusu usimamizi bora.

“Ukiangalia kwa kina utagundua kuwa hapa nchini hatuna programu zinazochukua muda wa wiki moja kuelimisha juu ya mfumo wa usimamizi wa ubora, hivyo katika jitihada zetu za kusisitiza utamaduni wa usimamizi wa ubora nchini, sisi pamoja na KASNEB tuliona haja ya kuanzisha mpango huu,” alisema.

Wataalam wahimiza utumiaji kemikali kwa mavuno tele na kudhibiti magugu

NA GEORGE AGIMBA
(KNA)

Wataalamu wa kilimo wanatoa wito kwa wakulima wa Kenya kukumbatia mbinu mpya ya kudhibiti magugu katika mashamba yao ya mahindi.

Mbinu hii, wataalam wanasema, iliyopewa jina la ‘kilimo cha kemikali,’ inazidi kupata umaarufu na mvuto kama njia mbadala inayofaa kwa njia za jadi za kupilia nchini kote.

Utafiti uliofanywa na CropLife International umebaini kuwa mahindi ni chakula kikuu katika Afrika Kusini mwa langwa la Sahara, yakichukua zaidi ya hektari milioni 25 za ardhi.

Jambo la kushangaza ni kwamba licha ya umuhimu wake, uzalishaji wa mahindi nchini Kenya una mavuno ya chini zaidi duniani kote, wastani wa tani 1.5 tu kwa hektari ikiliganishwa na wastani wa kimataifa wa tani 4.9 kwa hektari.

Changamoto kuu zinazowakibili wakulima

Shamba la mahindi la Bi Pamela Odhiambo liliokoo Suna Mashariki, Migori. Aligundua kuwa utumiaji wa dawa za kuua magugu sio tu kwamba ni nafuu lakini pia njia bora ya kudhibiti magugu na kuhakikisha mavuno mengi ya mahindi.

wa mahindi Kusini mwa Jangwa la Sahara, ikiwa ni pamoja na Kenya, ni uvamizi wa magugu, mashambulizi ya wadudu na viini vya magonjwa, utafiti unaonyesha. Changamoto hizi, hata hivyo, zinaweza kudhibitiwa ipasavyo kwa kutumia

Kemikali zamagugu, za kuu wadudu, na za ukungu.

Nchini Kenya, kupilia kwa mkono ndiyo njia inayotumiwa zaidi na

wakulima wadogo wa mahindi kudhibiti magugu.

Hata hivyo, uhaba wa vibarua katika hatua za mwanzo za msimu mara nyingi husababisha upaliali kuchelewa, hivyo kusababisha hasara kubwa ya mavuno ya mahindi kuanzia asilimia 15 hadi 90 kutoptana na ushindani wa magugu.

Utafiti huo pia unaonyesha kwamba ushindani wa muda mrefu wa magugu katika msimu wote un-

aweza kusababisha hasara kubwa zaidi, kati ya asilimia 50 hadi 90.

Ingawa kumekuwa na majaribio na tafiti za kina kuhusu matumizi ya dawa za kudhibiti magugu katika mashamba ya mahindi nchini Kenya, utumiaji wa teknolojia hii umekuwa wa polepole mionganoni mwa wakulima wadogo.

Moja ya sababu za matumizi ya chini ni ukosefu wa utaratibu madhubuti wa kusambaza maarifa na teknolojia kwa wakulima wadogo mara baada ya utafiti kukamilika.

Bi Pamela Odhiambo, mkulima mdogo wa mahindi katika eneo la Suna Mashariki, Kaunti ya Migori, anahusisha kuasili hii na ujinga na ukosefu wa ufahamu kuhusu upatikanaji wa dawa za kuua magugu za bei nafuu za kudhibiti magugu kwenye mahindi.

Anaamini kuwa wakulima wengi, hasa wale wa maeneo ya vijijini, hawajui kuhusu dawa hizi, huku wengine wakidhani kuwa ni gali.

KWA UFUPI

KURA yakamilisha miradi ya barabara katika Muranga

Mamlaka ya Barabara za Mijini Kenya (KURA) imeanza kuboresha mtandao wa barabara katika Kaunti ya Muranga. Mpango huu ni sehemu ya mpango mpana zaidi ambaa utanufaisha vituo vya mijini katika eneo la kati kwa kuboresha mtandao wa barabara, na kurahisishia wakazi kupata huduma za kijamii. Kwa sasa Mamlaka inaboresha jumla ya miradi sita ya barabara, yenye jumla ya kilomita 6.9, ndani ya Kaunti ya Muranga. Miradi hiyo ya barabara iliyoaanzisha Februari 2024, inafadhiliwa kikamilifu na Serikali hadi kima cha Sh297,425,487.3. Mtandao wa barabara unajumuisha: kilomita 1.4 (km) za ukarabati wa mara kwa mara wa Barabara ya MTN-KAG-Grogon-Jakasa, ukarabati wa kilomita 1.2 wa Barabara ya Kandundu Junction-Kandundu ACK, urekebishihi wa kilomita 1.5 za Barabara ya Kayahwe-Muchungucha-Gacharu, urekebishihi wa mara kwa mara

wa barabara ya kilomita 0.8 ya Ofisi ya Chifu wa Mijini-Askofu Kairu, kuweka lami kilomita 3 za Barabara ya Huhi-Rescue Center, na ukarabati wa mara kwa mara wa kilomita 0.4 za Barabara Water Supply-High Point Estate. Aidha, KURA, imekamilisha kwa kiasi kikubwa miradi miwili ya barabara ndani ya Kaunti ya Muranga, yenye jumla ya kilomita 8.9. Miradi hiyo miwili, iliyotekelawa na Infraconnect 15 Contractors, ni pamoja na Barabara ya Ndiwe-Kiria yenye urefu wa kilomita 3.8 na Barabara ya Mucungu-Kiagange yenye urefu wa kilomita 5.1. Kuboresha kwa mtandao wa barabara katika eneo lote la kati kutawezeshi Kaunti ya Muranga kunu-faika na jumla ya kilomita 15.8 za barabara zilizoboresha. Uboreshaji huu utaimarisha hali ya kiuchumi ya eneo hilo na kuboresha maisha ya watu kwa kuwawezeshi kufikia kufikia huduma za kijamii.

Na Mwandishi wa MyGov

Murang'a kujenga madarasa 82 kwa wanafunzi wa Darasa la Tisa

Shule 47 za msingi katika Kaunti ya Murang'a zitapokea madarasa mapya hivi karibuni kuytarisha wanafunzi wa darasa la tisa kuanzia mapema mwaka ujao. Jumula ya madarasa 82 katika shule hizo 47 yatajengwa kwa gharama ya Sh 82 Milioni Mradi huu unafadhiliwa chini ya mpango wa Kenya Primary Education Equity Learning (KPEEL), ambaa unaongozwa na Benki ya Dunia na Serikali.

Mkurugenzi wa Elimu wa Kaunti ya Murang'a, Bi Ann Kiilu, alisema kuwa shule zilizonufaika zili-chaguliwa kulingana na mahitaji, kwani shule nyingi za msingi za eneo hilo tayari zina miundo msingi ya kuhudumia wanafunzi wa darasa la tisa.

Wakati wa mkutano wa kuwafahamisha wakuu wa shule, wenyevitii wa bodi za usimamizi, na wanachama wa kamati za miundombinu ya shule (SIC) katika Shule ya Msingi ya Teknolojia ya Murang'a, Bi Kiilu alibainisha kuwa ujenzi wa madarasa hayo unatarajiwaa kuchukua miezi mitatu.

Na Bernard Munyao (KNA)

UFAA yashirikiana na machifu kuimarisha kudaiwa kwa malimbikizo ya Sh62 Bilioni

NA SADIK HASSAN(KNA)

Mamlaka ya Mali Isiyodaiwa (UFAA) imeshirikiana na Maafisa wa Utawala wa Kitaifa (NGAO) kuhamasisha umma kudai Sh62 bilioni zinazowekwa chini ya usimamizi wa mamlaka hiyo.

UFAA inatumia mtandao wa wasimamizi mshani ili kuongeza juhudzi za uhamasishaji kote nchini ili kuongeza madai ya mali ambayo hajadaiwa.

Mwenyekiti wa Mamlaka hiyo CPA Francis Njenga ambaye alizungumza wakati wa mkutano wa uhamasishaji wa machifu wa Mombasa alisema kwamba wakipokea mali ambayo hajadaiwa, wanailinda na kuiunganisha na wamiliki halali, na kuhakikisha kuwa pesa hizo zinahifadhiwa kwa usalama, na haziwezi kutumia vibaya.

“Tuna akaunti ya hazina

Mwenyekiti wa UFAA CPA Francis Njenga

katika Benki Kuu ya Kenya. Hii ndio akaunti ambayo kila sarafu imewekwa. Pesa hizi zikiwekwa huko, ni salama kwa sababu ni hazina iliyohakikisha na Serikali ya Kenya,” mwenyekiti huyo alisema.

Alisema UFAA inatege-mea pakubwa machifu wasaidizi, machifu, makamishna wasaidizi wa kaunti, naibu makamishna wa kaunti na makamishna wa kaunti ili kuhakiki madai hayo.

Njenga alisema UFAA pia imeshirikiana na Idara ya Mahakama ili kuharakisha kesi za urithi. Mazungumzo yanaendelea na Bunge ili kuharakisha kesi za marehemu kwa kuwa Sheria ya Mali za Fedha Zisizodaiwa, 2011 inaelekeza Mamlaka kuthibitisha upya warithi.

“Warithi hapo awali walihibitishwa na michakato mingine. Tume pat a marekebisho ya Sheria yetu hii na tumezindua marekebisho ya kanuni na Waziri

wa Fedha ambapo itakuwa rahisi sana kupata pesa zako. Itakuwa kama kituo kimoja cha huduma,” CPA Njenga alisema.

Mwenyekiti huyo aliwataka Wakenya kudai pesa zao kwani kufikia sasa wameweza kulipa Sh2.5 bilioni pekee. Alibainisha kuwa katika mpango mkakati wake wa tatu wa 2023-2028, Mamlaka ina-lenga kulipa madai ya Sh7 bilioni.

“Tunajua matatizo yanay-

owakabili watu, mata-tizo ya kiuchumi yaliyopo katika nchi hii. Tunataka kuwa taasisi ya kwanza, na ndivyo tulivyo, ambayo itatoa ufadhili kwa mfumo wa Uchumi wa kuanzia mashinani,” Mwenyekiti wa UFAA alisema.

Kwa upande wake, John Mwangi, Afisa Mkuu Mtendaji na Msimamizi wa UFAA, alisema walikuwa kwenye uhamasishaji wa wiki moja kwa wakazi wa Mombasa kuhusu majukumu yake. UFAA imepokea mali zisizodaiwa kutoka kwa taasisi mbalimbali.

“Mali ambazo hazija-daiwa ni pesa ambazo wamiliki wameacha au kusahau katika taasisi mbalimbali, ambazo zinawenza kuwa katika benki za biashara, Vyama ya Akiba na Mikopo, Hazina za pen-sheni, akaunti za simu, huduma, au migao katika masoko ya mitaji,” alifa-fanua.